

МЕТА

Хто правду чинить –
іде до світла
Іван 3,21

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

«Сила народу – не в насиллі, а в Божій правді», – Блаженніший Святослав

«Сьогодні, як ніколи, нашому народові потрібна мудрість і сила – не насилля! – Божої істини; сила не меча чи зброї, але Божого слова; сила не зла, яким хочеться відповісти на зло, але сила Божа, що походить від Його слова. Тільки така сила є тою, яка звільняє», – сказав Блаженніший Святослав у проповіді під час Літургії в Івано-Франківську.

Предстоятель УГКЦ зазначив, що 1 грудня Україна згадує дату референдуму, яким «наш народ промовив назавжди про свою незалежність і про те, що він хоче бути вільним Божим народом».

Також проповідник підкреслив, що Христос показує, що зло є силою, яка веде до рабства, а добро – це сила Божа, яка визволяє. Вона повертає людині подобу Божу. Тобто робить її людиною і показує, що Боже слово і мудрість є сильнішими.

«Всеперамагаючим є не меч, не зброя, а сила Божого слова. Цим словом Христос промовляє й усуває зло. Тому не від війська походить влада, а від Бога. Господь є Той, Хто дає премудрість, знання і розум», – додав він.

Наостанок Верховний Архієпископ УГКЦ засудив усяке насилля, і, зокрема, щодо мирних демонстрантів. «Ми просимо Бога, щоб подав усьому нашому суспільству і кожному зокрема мудрість Божу, щоб не допустити до кайданів зла, але Божим миром і Його мудрістю звільнити цей народ від усього того, що його пригнічує, а відтак силою Божою простелити шлях у майбутнє», – наголосив Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Проща до святого Йосафата

«Святий Йосафат своєю кров'ю запечатав єдність Київської Церкви з наступником апостола Петра...» – Глава УГКЦ в Римі

лоцького УГКЦ, у базиліці Святого апостола Петра в Римі. Архієрейське богослужіння при головному престолі ватиканської базилики з нагоди 50-річчя перенесення мощей святого Йосафата до цієї святині було відслужено з особливого дозволу Папи Римського Франциска.

Крім цього, як зауважив у своєму проповідницькому слові Верховний Архієпископ УГКЦ, цього року минає 390 років від дня мученицької смерті святого Йосафата. За словами проповідника, значення постаті священномученика Йосафата для слов'янських народів і всієї Вселенської Церкви окреслив сам Папа Пій XI в енцикліці «Ecclesiam Dei» 90 років тому, 12 листопада 1923 року, з нагоди 300-річного ювілею його мучеництва: «Саме його справедливо визнаємо прославленого східних слов'ян і їхньою підпорою, бо, мабуть, ніхто інший не прославив їхнього імені такою мірою, як він, і ніхто більше не допоміг їм на дорозі до спасіння, як саме цей їхній пастир і апостол, передусім через те, що свою кров пролив за єдність Церкви Святої»

На переконання Блаженнішого Святослава, святий Йосафат є мучеником за єдність Христової Церкви, бо він своєю кров'ю «запечатав єдність Київської Церкви з наступником апостола Петра – видимим знаком і непорушною опорою цієї єдності». «Тому цілком очевидним нам видається сьогодні те, що в очах отців II Ватиканського Собору цей наш святий був знаком часу, – знаком того, що настала пора переосмислити роль і місію Східних Католицьких Церков для віднаходження цієї єдності, за яку він віддає своє життя. Саме звідси, з гробу святого апостола Петра, під дією Святого Духа розпочався всецерковний рух за єдність християн у сучасному світі, – рух, який ми сьогодні називаємо «єкуменічним», – пояснив він.

Варто зазначити, що цього дня перед мощами святого Йосафата, при гробі святого апостола Петра, наша Церква в присутності представника Святішого Отця, Синоду Єпископів УГКЦ, духовенства, монашества

та численних паломників урочисто завершила Рік віри. «Переживаючи цей даний Богом і Церквою Рік, ми старалися зміцнити нашу віру в Бога серед усіх викликів сучасного секуляризованого світу, ще раз засвідчити, що вона є дорогоцінним скарбом, який ми отримали від наших попередників – батьків і вчителів віри, та маємо обов'язок передати її у всій повноті наступним поколінням», – додав Глава Церкви.

Наприкінці Блаженніший Святослав привітав усіх, хто прибув з паломництвом до Вічного міста, а особливо паломників із волинської землі, із Володимира-Волинського – міста, в якому народився св. Йосафат, а також паломників із Білорусі – землі, яку цей священномученик освятив своєю кров'ю.

«Нехай Пречиста Діва Марія, прославлена в Жировицькій іконі, яку так любив св. Йосафат і яка століттями вшановується тут, у Римі, неустанно молиться разом із ним за нашу Церкву перед престолом Всевишнього», – побажав наостанок Глава УГКЦ.

Кожен учасник богослужіння отримав на згадку пам'ятні образки з гравюрою св. Йосафата із його першого життєпису з 1625 року, репродукцією хреста з катедрального собору у Володимирі-Волинському, перед яким молився Іван Кунцевич, майбутній святий, та фото мощей святого під престолом святого Василія у базиліці Святого Петра.

Департамент
інформації УГКЦ

ГРУДЕНЬ •
2013 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
98 / 9

П'ятдесят років тому в базиліці Святого апостола Петра проходить історичний II Ватиканський Собор, очолюваний нині блаженним Папою Іваном XXIII. Саме тоді до соборових отців у зворушливий спосіб «із-за залізної завіси» промовила Українська Греко-Католицька Церква, яку називали тоді «мовчазною».

Вона «заговорила» на весь світ, коли на Вселенський Собор прибув звільнений зі сталінських концтаборів Патріарх Йосиф (Сліпий). Церква, яку багато хто вважав «згаслою», «засвітила» славою своїх мучеників за єдність Христової Церкви, коли 50 років тому до собору Святого апостола Петра в Римі урочисто перенесли святі мощі священномученика Йосафата (Кунцевича), архієпископа Полоцького.

Про це сказав Блаженніший Святослав (Шевчук), Глава УГКЦ, 25 листопада 2013 року, на свято святого священномученика Йосафата (Кунцевича), архієпископа По-

У РЯСНОМУ-II ПОЧИТАЛИ
СВ. ЙОСАФАТА КУНЦЕВИЧА

Напередодні свята св. священномученика Йосафата до храму Пресвятої Євхаристії, що у Рясному-II, прибули сестри-йосафатки Ірина та Доротея, які доставили сюди мощі цього священномученика. Тут святі реліквії було виставлено для загального почитання, а також відбулися реколекції. Гостей з мощами зустрічали всією громадою, яку очолили адміністратор парафії о. Михайло Німак та сотрудник о. Володимир Помірко.

Урочистості у супроводі співу семінаристів Львівської духовної семінарії розпочалися Божественною Літургією. Під час служіння акафіста до св. Йосафата кожен з присутніх був помазаний освяченим елеєм та отримав благословення на оздоровлення. Опісля відбувся урочистий хід з мощами навколо мікрорайону (Рясне-II), щоби поблагословити всіх його мешканців.

Закінчилось святкування Вечірнею з Литією. Від присутніх на реколекціях лунали слова вдячності за цей молитовний день, за гарні науки та духовне оновлення.

«УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЬ – ХРИСТОВІ» В НОВО-ЯВОРІВСЬКУ ВІДСВЯТКУВАЛА «ПОВНОЛІТТЯ»

Члени товариства «Українська молодь – Христові» м. Новояворівська зібрались у храмі св. апостолів Петра і Павла, щоби відсвяткувати 18-річчя з часу свого заснування. Урочистості розпочалися Божественною Літургією, яку очолив духовник спільноти о. Володимир Юркевич, редемпторист. Згодом з промовою до молоді звернувся о. Василь Іванів, ЧНІ. Він поставив за приклад постать Митрополита Андрея, адже саме він став ідейним натхненником і засновником цього Товариства.

Далі у програмі святкування було спільне написання вісімнадцятирічної історії спільноти, частування та привітання від осіб, що очолювали організацію в минулому і свого часу зробили багато для становлення спільноти. Присутні пригадали, що зібрав молодь та заснував спільноту у 1996 році о. Володимир Вітовський. Спочатку прийшло близько десятка осіб, а сьогодні їх – майже 70 постійних членів.

На святкування зібралася молодь спільноти та всі, хто за 18 років мав нагоду долучитися до неї. Також прибули представники молодіжних спільнот зі Львова: «Світло Христа», «Молодь Марії», «Quo vadis?», «Іхтус» та «Агіос» з м. Івано-Франківська. Гості приготували господарям на «повноліття» цікаві подарунки. Насамкінець відбулась вечірка.

Додамо, що чимало осіб, які свого часу брали активну участь у житті спільноти, обрали священниче служіння чи монаший стан.

ВІРА Є ОДНОЧАСНО І ДАРОМ, І ОБОВ'ЯЗКОМ

«Віра є одночасно і даром, і обов'язком, Божою благодаттю та людською відповідальністю, участю в діалозі з Богом, який перший промовляє до людей».

Венедикт XVI

27 жовтня тисячі львів'ян зібралися на площі перед Національним театром опери і балету ім. Соломії Крушельницької, що у Львові, щоби засвідчити свою віру, взявши участь у заході «Світло віри».

Від імені оргкомітету щиро дякуємо всім, хто долучився до організації та проведення цієї урочистості. Особлива подяка Високопреосвященному владіці Ігорю, Архієпископу і Митрополиту Львівському, за духовне словоповчання та спільну молитву. Нехай Господь щедро благословить та укріпить на шляху віри!

«Церква наша є, була і буде з народом», – Преосвященний владика Венедикт

1 грудня на Євромайдані Львова відбувся екуменічний молебень, де священники різних конфесій спільно помолились за Україну та весь народ. Очолив молитву Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівський УГКЦ. За різними даними, на майдані зібралось від 40 до 50 тис осіб. Про це повідомляє прес-служба Львівської міської ради.

«Хотів би передати вам слова підтримки від нашого Патріарха Святослава. Він звернувся до цілого українського народу, висловлюючи біль щодо того, що сталось уночі

(спецзагони «Беркуту» брутально розігнали учасників «Євромайдану» у Києві, – примітка наша). Церква наша є, була і буде з народом. Ми є з вами. Дуже важливо зрозуміти, що ми можемо разом. В єдності – сила народу! Бог у Своєму провидінні давно бачив нашу країну процвітаючою, яка не йде до когось, а є разом з кимось, яка стає взірцем побожності та християнства. Сьогоднішній день хай буде для нас знаком сили, який ми маємо разом. Хай Бог нам допоможе у наших стараннях, а ми не зупиняймося. Треба витривалості. Сьогоднішні наші зусилля – це

кроки; ніколи ми не в праві зупинитись, але далі йти. Коли йдемо, Бог нас завжди спомогає. Молімося, щоби Господь просвітив наш розум, щоби наші намагання увінчалися успіхом. Божого благословення усім нам!» – побажав владика Венедикт.

Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, відвідав з пастирським візитом храм св. Архистратига Михаїла, яким опікуються ченці Студійського уставу. Архирейський візит до цієї святині відбувся з нагоди святкування престольного празника храму. Разом з ієрархом у цей святковий день молились братія монастиря, запрошені священники, численна па-

Немирів має нову дзвіницю

До Немирова, що на Яворівщині, завітав з пастирським візитом Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський. Тут Митрополит звершив Архирейську Божественну Літургію і виголосив проповідь. Разом з владикою молились адміністратор храму Зіслання Святого Духа прот. Василь Здебський, запрошені пресвітери з навколишніх сіл та численна парафіяльна спільнота.

У своїй проповіді ієрарх закликав приймати з пошаною Боже слово та уважно слухати слова Святого Писання і проповідь у церкві: «Приймаймо з пошаною кожне Боже слово, бо воно приносить мир та спокій душі! Хай

слова Святого Писання, проповідь у церкві та інші прочитані чи почуті побожні тексти відчиняють духовні вуха серця та допомагають нам в освяченні нашої душі».

Після завершення Літургії Митрополит вручив пам'ятну подяку парафіянам та жертводавцям храму Зіслання Святого Духа м. Немирів за турботу та ревне старання в розбудові храму Господнього.

Відак архирей звершив освячення відновленої дзвіниці, яка розташована поряд із храмом. Після окроплення освяченої дзвіниці архієпископ окропив свяченою водою і вірних. На закінчення коротким мистецьким виступом владика привітали діти.

Владика Венедикт презентував книгу про своє рідне село

Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівський, відвідав свою малу батьківщину – с. Борщівка на Рівненщині – місце, де народився і де минули дитячі роки єпископа. Під час відвідин владика презентував своїм односельчанам власну працю: «Борщівка – перлина Полісся». У ній описано історію села, його розвиток та сучасність.

Варто відзначити, що цього ж дня тут святкували храмовий празник, тому і приїзд владика, та й представлення його книжки про рідне село, стали чудовим по-

дарунком для сільської громади.

Після презентації видання в Народному домі відбувся святковий концерт за участю народного колективу «Борщів'янка», а також дітей та молоді, які своїми талановитими виступами прикрасили це свято та висловили вдячність владіці за його працю.

Напередодні ж цієї урочистості владика Венедикт завітав до м. Рівного, де в храмі св. Миколая Чудотворця відслужив Архирейську Божественну Літургію. У своїй проповіді ієрарх на прикладі служіння ангелів Господеві

Митрополит Львівський Ігор завітав до студитів

рафіяльна спільнота і гості святкування.

У своїй проповіді владика Ігор ґрунтовно навів згадки про ангелів у Святому Письмі, наголосивши на присутності безплотних сил навколо нас, та закликав якнайчастіше молитися до ангельських сил і кликати їх на допомогу у важкі моменти життя: «Нашими молитвами призиваймо ангелів на поміч, щоби захищали нас перед нападом злих сил та обороняли від спокус цього світу». Після завершення Богослужіння Митрополит окропив вірних свяченою водою.

Варто зазначити, що напередодні храмового празника у церкві тривали триденні реколекційні науки, а в переддень празника служили Велику Вечірню з Литією, яку у співслужінні з братією монастиря очолив Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівський.

закликав кожного з нас до відповідальної праці та служіння Богу і ближнім через своє покликання, професію, на тому місці, де поставив нас Господь.

Молодь молиться за сиріт

У День молитви за сиріт, який цього року відзначався 10 листопада, у львівській парафії Введення в храм Пресвятої Богородиці відбувся захід, покликаний привернути увагу суспільства до сиріт та християнського виховання дітей. Після вечірньої Літургії розпочався молебень до Пресвятої Богородиці, а згодом учасники молодіжної парафіяльної спільноти «Християнська душа», яка тривалий час опікується сиротинцем у с. Жовтанці, ділилися своїми враженнями, розповідали

про труднощі та приємні моменти в роботі з дітьми.

До слова, в останню суботу місяця учасники спільноти відвідують діточок: вони привозять їм якісь подарунки чи гостинці, а

щонайголовніше — Боже Слово. Саме так, адже щоразу учасники спільноти обирають певну тематику катехизаційних навчань, співають побожні пісні, танцюють банси, проводять ігри.

Окрім виступу спільноти «Християнська душа», до присутніх звернувся катехит спільноти о. Володимир Дмитрів. Він наголосив на обов'язку батьків любити своїх дітей і дбати про їх належне християнське виховання.

Закінчився вечір фотопрезентацією та переглядом фільму «Дон Боско».

Вікторія МАЦЬКОВИЧ,
заступник голови молодіжної спільноти «Християнська душа»

Престольний празник у військовиків

сповіді, помолитися та побути наодинці з Богом.

З нагоди престольного празника Божественну Літургію очолив очільник Центру військового капеланства та настоятель гарнізонного храму Святих апостолів Петра і Павла о. Степан Сус. У богослужінні взяли участь курсанти, офіцери та працівники закладу.

Після спільної молитви від імені начальника Академії генерал-лейтенанта Павла Ткачука військовики висловили слова признання і подяки о. Степану Сусові, а також капеланам о. Андрію Хомишину та о. Тарасові Михальчуку за вклад у розвиток душпастирської діяльності навчального закладу.

З нагоди свята капелани пригостили празничан солодощами.

Повідомив Мирон ГОРБОВИЙ

В день Архистратига Михаїла львівські військовики святкували престольний празник, адже в Академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного знаходиться храм, що носить ім'я небесного Архистратига. Вперше храм відкрив свої двері для молитви у 2005 році. Його освятив Високопреосвященний Митрополит Ігор. З того часу тут щодня служиться Божественна Літургія, у будь-який момент можна приступити до Таїнства

Черниці вшанували свого небесного покровителя

У день пам'яті священномученика Йосафата відбулися святкування у Згромадженні сестер, що носять його ім'я. Урочистості розпочалися Божественною Літургією у храмі Вознесіння ГНІХ, під час якої відбулися облечини двох кандидаток — Ірини Куцір та Наталії Чорниш, які зробили черговий крок на шляху свого богопосвяченого життя. Вони отримали нові імена — с. Анастасія і с. Домініка, а також — монаший одяг. Крім того, новичка с. Вероніка Каралюс склала свої перші монаші обіти убожества, чистоти і послуху, а с. Йосафата Панас відновила тимчасові обіти ще на один рік.

Божественну Літургію очолив о. Віктор Квасній, ЧСВВ — провінційний секретар Провінції отців-василіян Найсвятішого Спасителя в Україні. Богослужіння супроводжував хор Святоюрської молоді, в якому перед вступом до Згромадження

співала с. Анастасія. Своїм молитовним співом хор допомагав глибше переживати красу нашого східного обряду.

На завершення святкування Головна Настоятелька с. Агнета Заведюк подякувала усім присутнім за спільну молитву, за підтримку і пам'ять, та привітала новооблечених сестер з початком нового етапу у їхньому чернечому житті.

Повідомила с. Климентія ЛУКІВ, ЗССЙ

Молоді парафіяни зі Святоюрської гори здійснили прощу до Самбора

Українці з давніх-давен з великою пошаною ставилися до Богородиці. Воно й не дивно, адже саме на нашій землі ми маємо чимало місць, де в особливий спосіб Бог уділяє свої ласки, зокрема, через чудотворні ікони Пречистої Діви Марії. Одне із таких місць відвідали члени молодіжної

спільноти «Святоюрська молодь».

У день свята св. Архистратига Михаїла святоюрська молодь побувала у храмі Різдва Пресвятої Богородиці у м. Самборі, де мала нагоду помолитися біля чудотворної ікони Пречистої Діви Марії, перша згадка про яку датується 1727

роком.

Також, їдучи до Самбора, члени молодіжної спільноти відвідали санктуарій Рудківської Матері Божої, де помолилася в крипті, в якій похований Олександр Фредро — польський письменник і драматург, дідусь митрополита Андрея Шептицького

ГЛАВА УГКЦ ЗАКЛИКАВ ПАРАФІЇ «ВІДКРИТИ ДВЕРІ ДЛЯ ПОТРЕБУЮЧИХ»

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук) закликав парафії УГКЦ «відкрити двері для потребуючих».

«Я закликаю всі наші парафії, усі наші монастирі відкрити двері для потребуючих: голодного — нагодувати, подорожнього — у дім прийняти, вчинити всі діла, необхідні для того, щоб виявити сьогодні милосердя до потребуючих. Ваша Церква є з вами. У складних історичних моментах Церква завжди була з народом. У цей час наша Церква також є з народом», — наголосив Глава УГКЦ і запропонував усім разом заспівати молитву за Україну «Боже великий, єдиний».

ЕКЗАРХ ДОНЕЦЬКО-ХАРКІВСЬКИЙ УГКЦ ВІДВІДАВ ПІВНІЧНІ ГРОМАДИ ІТАЛІЇ

23-24 листопада владика Степан (Меньок), екзарх Донецько-Харківський УГКЦ, на запрошення душпастиря УГКЦ в Італії протоієрея Олександра Сапунка, відвідав італійські громади міст Ровіґо, Карпі та Феррари.

НА ВЕРХОВИНІ МОЛИЛИСЯ ЗА КРАЩУ ДОЛЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

1 грудня в с. Криворівня Верховинського району, що на Івано-Франківщині, у самому серці гуцульських Карпат, відбувся екуменічний молебень на підтримку українських євромайданів. Цінність такої молитви полягала в тому, що не у великому місті, а в селі зібралася громада, щоб помолитися в такому намірі за участю священників УГКЦ та УПЦ КП.

У РИМІ МОЛИЛИСЯ ЗА УКРАЇНУ

У неділю, 1 грудня, у соборі Святої Софії в Римі вірні молилися за Україну. Молебень до Богородиці відслужили о. Марко Семеген, о. Іван Дацко, о. Іван Говера, о. Дмитро Квич, о. Іван Дулеба, дякон Андрій Салабай.

90-ЛІТТЯ ВЛАДИКИ СОФРОНА (МУДРОГО)

1 грудня Блаженніший Святослав (Шевчук) очолив подячну Літургію в Івано-Франківському архикафедральному соборі Святого Воскресіння з нагоди 90-го ювілею владика Софрона (Мудрого), вслуженого єпископа Івано-Франківського УГКЦ.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ПЕРЕСУВНА ВИСТАВКА МИСТЕЦТВА В'ЯЗНІВ ВІДКРИЛАСЯ У ЧЕРКАСАХ

З 29 листопада по 15 грудня у Черкаському обласному художньому музеї в рамках Всеукраїнського туру містами України експонується виставка мистецтва в'язнів «Переображення Господньою любов'ю» під патронатом Блаженнішого Святослава (Шевчука).

НА ПРОЦУ ДО МОЩІВ ПАПИ КЛИМЕНТА В ЯЛТІ ПРИБУДУТЬ ТРИ СОТНІ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ

Як пояснив настоятель храму о. Ігор Гаврилів, це вже друга проща до святих мощей, які передав до храму Глава Церкви Блаженніший Святослав для публічного вшанування. За словами священника, прочан поселять у різних місцях, зокрема, по квартирах, оскільки більшість готелів нині не працює.

БУДЕ НОВИЙ «КАТЕХИЗМ ДЛЯ МОЛОДІ»

Робоча група з написання «Катехизму для молоді», згідно з постановою Синоду Єпископів УГКЦ, планує завершити видання через три роки. Про це повідомив голова робочої групи з написання «Катехизму» о. Мирон Бендик, ректор Дрогобицької духовної семінарії.

ГЛАВА УГКЦ ОСВЯТИВ У РИМІ РИЗУ ЖИРОВИЦЬКОЇ ІКОНИ БОГОРОДИЦІ

24 листопада, у надвечір'я свята священномученика Йосафата (Кунцевича), у храмі св. мучеників Сергія і Вакха в Римі Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук) освятив дорожочинну ризу Жировицької чудотворної ікони Богородиці.

БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ ВІДВІДАВ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У РИМІ

Блаженніший Святослав (Шевчук) відслужив Божественну Літургію разом зі студентами українського Інституту святої Покрови в Римі. З ним співслужили ректор Інституту о. Луїс Касіан, духівники та священники-студенти з різних епархій України, що навчаються в Римі.

У ДРОГОБИЧІ МОЛИЛИСЯ ЗА ЗАМОРЕНИХ ГОЛОДОМ

24 листопада в Дрогобичі, на території меморіалу «Тюрма на Стрийській», відбулася поминальна панахида за жертвами Голодомору. Богослужіння очолив владика Ярослав (Приріз), єпарх Самбірсько-Дрогобицький, у співслужінні з духовенством міста. Участь у молитві взяли представники влади та громадськість міста.

ВІДБУЛИСЯ ЩОРІЧНІ ЗБОРИ В'ЯЗНИЧНИХ КАПЕЛАНІВ УГКЦ

18-20 листопада з благословення керівника Департаменту душпастирства в силових структурах України владика Михайла (Колтуна), єпарха Сокальсько-Жовківського, відбувся щорічний з'їзд в'язничних капеланів Української Греко-Католицької Церкви.

ПАМ'ЯТІ ВЛАДИКИ МИКОЛИ (СІМКАЙЛА)

21 листопада Коломийсько-Чернівецька єпархія УГКЦ спільно з Національним музеєм народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. о. Йосафата Кобринського відкрила виставку сакрального мистецтва з колекції світлої пам'яті владика Миколи (Сімкайла).

ОСІННІЙ БАЛ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

У неділю, 24 листопада, у холі Прикарпатського університету Івано-Франківська відбувся вже традиційний «Мальтійський приятельський бал для людей з обмеженими фізичними можливостями». Організатор дійства – благодійна організація «Мальтійська служба допомоги».

КОНФЕРЕНЦІЯ В РИМІ, ПРИСВЯЧЕНА ГОЛОДОМОРУ

21 листопада в Римі, у залі Карроччо Міської ради італійської столиці, відбулася міжнародна наукова конференція на тему «Голодомор: 80 років пам'яті українського геноциду», організована Християнським товариством українців в Італії у співпраці з Міською радою Риму.

ГЛАВИ СХІДНИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЦЕРКОВ ЗУСТРІЛИСЯ З ПАПОЮ РИМСЬКИМ

Папа Франциск привітав Патріархів та Верховних Архієпископів Східних Католицьких Церков під час спеціальної аудієнції, присвяченої становищу цих Церков. У зустрічі, яка відбулася 21 листопада в Апостольському палаці, взяв участь також Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

ОСВЯЧЕНО ЇДАЛЬНЮ ТА КІМНАТУ ВІДПОЧИНКУ ПРИ БФ «КАРИТАС»

19 листопада владика Василь (Семенюк), Архієпископ і Митрополит Тернопільсько-Зборівський, освятив їдальню та кімнату відпочинку при благодійному фонді «Карітас» у Тернополі.

Патріарх відвідав вірних Фастова

8 листопада греко-католики м. Фастів, що на Київщині, святкували храмовий празник. З цієї нагоди сюди завітав Блаженніший Патріарх Святослав. Святкування розпочалось Архієрейською св. Літургією, яку очолив Глава нашої Церкви. Також на празничну Службу Божу прибуло чимало парафіян, вірних інших конфесій, представники влади, монахині з Києва, гості з сусідніх міст та ближніх сіл. Божественну Літургію своїм чудовим співом супроводжував камерний хор, який прибув на святкування з Сокаля.

«Я сьогодні приїхав відвідати одну з найкращих і найживіших парафій нашої Архієпархії, подякувати вам за ваше глибоке духовне життя, за те, що ви любите

Бога і Його святу Церкву», – наголосив у своєму слові Блаженніший Святослав, звертаючись до парохіян.

Користуючись нагодою, Блаженніший Святослав за заслуги перед Церквою підніс місцевого

душпастиря о. Віталія Марцинюка до гідності протоієрея, надавши йому право носити хрест із прикрасами. Потім Патріарх освятив новий хрест на куполі храму і дещо згодом – скульптуру Божої Матері, яка, до речі, стала першою в цьому місті. Наприкінці богослужіння Глава УГКЦ побажав усім парафіянам, щоб мученик і мироточець Дмитрій надавав їм сил для звершення подвигів в ім'я Бога.

Після Служби Божої усіх запросили на концерт. Перед громадою своє вміння продемонстрували митці із Сокаля: камерний хор, народний ансамбль «Гармонія душі» та дует акордеоністів.

Повідомила Ірина МАЗУРИК

Глава УГКЦ освятив іконостас у Житомирі

10 листопада Блаженніший Святослав відвідав Житомир, де у храмі св. Василя Великого відслужив Божественну Літургію. Перед її початком Патріарх освятив новоспоруджений іконостас.

У своїй проповіді Блаженніший застановився над проблемою самотності, коли люди питають себе: де шукати виходу з труднощів і щоденних проблем? І повчив присутніх: «Ісус Христос є тим виходом, якого шукає сучасна людина, що потрапляє у безвихідь. Він – немовби простягнута рука Бога до людини. Господь перший виходить назустріч тому, хто Його шукає і потребує, хто страждає і плаче».

Крім цього, Предстоятель УГКЦ нагадав, що саме цієї неділі уся наша Церква в особливий спосіб молиться за сиріт. «Просімо, щоб Господь допоміг їм знайти того, хто їх захистить. І молимося за батьків, які всиновили сироту, щоб вони були люблячими руками і серцями нашого Бога, який входить у життя цих дітей і приймає їх до себе», – закликав наостанок Блаженніший Святослав.

На завершення свого візиту архієрей підніс адміністратора парафії о. Віталія Сидорука до гідності протоієрея, надавши йому право носити нагрудний хрест із прикрасами.

Департамент інформації УГКЦ

В Донецьку вшанували пам'ять блаженної Йосафати Гордашевської

20 листопада наша Церква святкує пам'ять співзасновниці сестер-служебниць Непорочної Діви Марії – блаженної Йосафати Гордашевської. З цієї нагоди у катедральному соборі Покрову Пресвятої Богородиці УГКЦ м. Донецька відбулося урочисте богослужіння. Вірні були актив-

ними учасниками урочистостей, які відбувалися у храмі. Зокрема, владика Степан (Меньок), екзарх Донецько-Харківський, відслужив Велику Вечірню з Литією, яка закінчилась мируванням. Згодом усі присутні приклались до мощей блаженної Йосафати і спільно помолились за всі родини парафії.

Сестри-служебниці, які вже 13 років здійснюють своє служіння в Донецьку, розповіли присутнім про блаженну Йосафату, яка зуміла втілити Євангеліє у своє щоденне життя, заохочуючи до наслідування її чеснот, а також висловили подяку за спільну молитву і чисельну присутність. Владика Степан у своєму слові наголосив на важливості святих для Церкви, які є певними дороговказами на шляху до Царства Небесного, а також подякував сестрам за ревне служіння, яке вони, за прикладом великої попередниці, несуть там, «де найбільша потреба».

Напередодні свята сестри орга-

нізували також зустріч із добродіями та катехитами, присвятивши її роздумам про особу блаженної і Згромадження ССНДМ. Присутні також переглянули фільм.

Повідомила с. Єроніма ВОВЧАК

Священічі свячення у Запоріжжі

був рукоположений у сан священника. Святування очолив владика Степан (Меньок), екзарх Донецько-Харківський.

Після св. Літургії владика Степан привітав о. Андрія з річницею свячень, пообіцявши також завітати і на ювілейний, 20-й рік, а отця Максима — з такою важливою для кожного священника подією.

Парафіяни, вітаючи священників, підготували концерт, талановиті сестри-василіянки створили експозицію з нагоди свячень,

склали та заспівали під акомпанемент скрипки й гітари пісні на честь отців, а парафіяни прочитали власноруч написані вірші. Отець Максим, зворушений вітаннями, поділився з присутніми своїми переживаннями і висловив подяку усім, хто його підтримував словом, ділом чи молитвою. Після цього він, як нововисвячений священник, що у такий день має особливу благодать, уділив присутнім благословення.

Повідомила Ірина ВЕРИГА

8 листопада, у день свята великомученика Дмитрія, у запорізькій греко-католицькій парафії Архистратига Михаїла було подвійне свято: цього дня настоятель громади о. Андрій Бухвак відзначав 16-ту річницю свячень, а диякон Максим Кролевський

Перша Літургія молодого священника у Полтаві

16 листопада в парафії Пресвятої Трійці м. Полтави свою першу Літургію відслужив о. Максим Кролевський. Проїшовши нелегкий шлях до священства, після тривалого навчання в Україні та Італії, о. Максим нещодавно отримав ієрейські свячення з рук Преосвященного Степана (Менька), екзарха Донецько-Харківського. З цієї нагоди на богослужіння завітали сестри зі Згромаджен-

ня сестер Милосердя св. Вікентія, зокрема, настоятелька с. Магдаліна Чугайда і с. Євгенія Штохман, які є справжнім скарбом нашої Полтавщини. Молодий священник був глибоко зворушений привітаннями на свою адресу, що лунали з уст вірних цієї греко-католицької парафії. Особливо його зворушили привітання дітей.

У своєму подячному слові о. Максим зазначив, що для нього

полтавська земля завжди була і є рідною домівкою, адже саме на Полтавщині, у смт Білики, розпочав свою місію діяльність його батько – о. Юрій Кролевський, який одним із перших греко-католицьких священників прибув на Схід України.

Після Божественної

Літургії відбулася святкова трапеза, на якій парафіяни в невимушеній і теплій атмосфері змогли ближче поспілкуватися зі своїми священниками та поділитися цікавими подіями зі свого духовного життя.

Любомир БОДНАР

У Коломиї освячено студентську каплицю

роботи для функціонування студентської святині – і ось її облаштування завершено.

Звертаючись до професорсько-викладацького складу, архиєрей мовив: «Будьте люблячими батьками для великої родини студентів інституту. Вашим покликанням є настановляти, співпереживати і давати наснагу до навчання молодим українцям, котрі йдуть дорогою знань. Нехай ніколи не забракне для цього духовних і фізичних сил».

А студентам дав таку настанову: «На цьому святому місці ви маєте можливість по-особливому збільшувати особистий досвід віри у Господа, пізнавати духовний світ. Просіть благодатей Святого Духа, щоб бути світильниками богоугодного життя».

Повідомив о. Василь ПЕРЦОВИЧ

У Коломийському інституті Прикарпатського університету ім. В. Стефаніка Преосвящений владика Василь (Івасюк), адміністратор Коломийсько-Чернівецької єпархії, здійснив освячення богослужбової каплиці в честь св. Архистратига Михаїла. Спочатку каплиця знаходилася у гуртожитку інституту, але на прохання студентської ради її перенесено до навчального корпусу, де навчаються близько восьмисот студентів. Технічний персонал навчального закладу здійснив усі необхідні

У Вінниці вшанували святого Йосафата (Кунцевича)

У вінницькій парафії св. хор «Вінниця» із концертною програмою «Симфонія душі», а також відбулося нагородження переможців та учасників вищезгаданого тенісного турніру. Останнього дня святкувань у храмі для почитання виставили мощі святого Йосафата. Цього ж дня відбувся перегляд документального фільму «Апостол єдності і віри».

камерний <http://www.credo-ua.org>

НОВИЙ НАСТОЯТЕЛЬ У МІСІЙНОМУ ЗГРОМАДЖЕННІ СВЯТОГО АПОСТОЛА АНДРІЯ

У Місійному згромадженні святого апостола Андрія відбулася генеральна капітула, під час якої обрано генерального настоятеля Згромадження – о. Тихона Кривецького. Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Володимир (Війтишин) своїм Декретом затвердив преподобного отця Тихона на цей уряд терміном на чотири роки та уділив новообраному настоятелю своє архиєрейське благословення.

РОЗПОЧАВ РОБОТУ ІТАЛОМОВНИЙ САЙТ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 80-РІЧЧЮ ГОЛОДОМОРУ 19 листопада в Римі, в рамках Тижня пам'яті Голодомору 1932-1933 років в Україні, розпочав роботу італомовний сайт, присвячений 80-річчю Голодомору.

СВЯЩЕННОСЛУЖИТЕЛІ СОКАЛЬСЬКО-ЖОВКІВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ГОТУЮТЬСЯ ДО СОБОРУ

Відбулася зустріч протосинкела Сокальсько-Жовківської єпархії о. Коткевича зі священниками Жовківського та Рава-Руського деканатів у плані підготовки Єпархіального собору на тему реалізації Стратегії розвитку УГКЦ до 2020 року «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом».

У ЛЬВОВІ ПЕРЕКЛАЛИ КНИЖКУ ПАПИ ФРАНЦИСКА

У львівському видавництві «Літопис» вийшов перший в Україні переклад українською мовою книжки Папи Франциска «Я прошу вас молитися за мене». Книжка містить усі виступи Святішого Отця: від його першого звернення до людей на площі Святого Петра в Римі після конклаву 13 березня до «Regina Coeli» в пасхальний понеділок 1 квітня.

ВІДБУЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ З НАСТАВНИЦТВА ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРИТ

У Києві відбулася конференція з наставництва для дітей-сиріт на тему «Мої емоції. Допоможи собі сам», організована БФ «Одна надія». У конференції взяли участь працівники Комісії УГКЦ у справах родини, які реалізують проект наставництва для дітей-сиріт у Львові.

МОЛИЛИСЯ ТА ДИСКУТУВАЛИ ПРО ПОЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТА ПОЛЬСЬКОГО НАРОДІВ

У люблінському храмі Різдва Пресвятої Богородиці відслужили Архиєрейську св. Літургію у візантійському обряді. Богослужіння очолив владика Венедикт (Алексійчук), єпископ-помічник Львівської архієпархії, у співслужінні з єпископом Мечиславом (Ціслом) з Любліна. Цього ж дня владика взяли участь у дискусії на тему перспектив українсько-польського поєднання.

ШКОЛЯРІ ОЧИСТИЛИ ДАВНЄ ДЖЕРЕЛО В ПІДГІРЦЯХ

Учні 7-8 класів Підгорецької загальноосвітньої школи I-II ступенів, що на Львівщині, спільно з учителями та головою Екологічної комісії Сокальсько-Жовківської єпархії о. Тарасом Дзьобом прибрали одне з Підгорецьких джерел, яке було забруднене пластиковими відходами, поліетиленом та іншим побутовим сміттям.

ПОДЯЧНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ ВЛАДИКИ ВАСИЛЯ (МЕДВІТА)

26 листопада, у Свято-Покровському василіянському монастирі, що в смт Покотилівка неподалік Харкова, усі священники Харківського вікаріату Донецько-Харківського екзархату прибули на подячну Архиєрейську Літургію, яку очолив владика Василь (Медвіт), – повідомили у цьому монастирі.

Мандруючи Інтернетом

Глупота по-англійськи ...

Міська рада м. Редсток (графство Сомерсет) заборонила використання національного прапора Англії, щоб не образити почуття мусульман, а саме – 16 жителів міста, які офіційно сповідують іслам, передає «The Telegraph».

«Велика проблема полягає в тому, що традиційний прапор може виявитися образливим для деяких мусульман, тим більше, що він часто піднімається правими активістами. Ми повинні його вилучити протягом найближчих 20 років», – заявили в раді м. Редсток представники лейбористів. Таким чином, білий прапор з прямим хрестом св. Георгія, який протягом століть вважався небесним покровителем англійців, став негідним сучасній владі.

Слід зазначити, що самі мусульманські спільноти Англії неоднозначно відреагували на рішення влади Редстока. Чимало ісламських лідерів вважають, що в даному «політкоректному» акті англійці перевершили всі очікування і зайшли занадто далеко.

«Св. Георгій повинен займати своє гідне місце в якості загального національного символу і не повинен викликати жодної ненависті з боку мусульман», – заявив прес-секретар Ради мусульман Великобританії.

... і по-іспанськи

В іспанській провінції Астурія зі шкільного календаря вилучать згадки про християнські свята. Міністр освіти Астурії Ана Гонсалес Родрігес розіслала усім школам відповідний циркуляр, наказавши їм вилучити зі шкільного календаря слова «Різдво», «Страсний тиждень» і «Великдень», пише InfoCatólica.

Пов'язані з християнськими святами події календаря замінять на більш «нейтральні» – «зимові канікули» і «канікули 2-го триместру».

Асоціація батьків-католиків CONCAPA визнала нововведення «повною нісенітницею», заявивши, що люди все одно будуть називати канікули різдвяними або великодніми.

Як повідомили індійські ЗМІ, Папа Римський Франциск, можливо, відвідає Індію в листопаді 2014 року. Саме у той час тут відбудуться урочистості, пов'язані із вшануванням апостола Індії, видатного місіонера, одного з засновників ордену єзуїтів – святого Франциска Ксаверія. Після

Чи поїде Папа до Індії?

апостола Павла, св. Франциска Ксаверія вважають найуспішнішим в історії місіонером.

Крім того, в 2014 році виповнюється 50 років з часу першого в історії Католицької Церкви візиту Папи Римського до Індії: у грудні 1964 року Папа Павло VI прибув до Бомбею, щоб взяти участь у Міжнародному євхаристійному конгресі. Також в Індії з апостольськими візитами двічі побував Папа Іван Павло II – в 1986 і 1999 роках.

Представник міністерства закордонних справ Індії заявив, що поки що переговори про майбутній візит понтифіка на дипломатичному рівні не ведуться. Також і Ватикан не подавав ще офіційної інформації про майбутні візити Папи Франциска. Прес-служба Святого престолу повідомляла лише, що з нагоди 50-річчя зустрічі патріарха

Афінагора та Папи Павла VI, яка надала новий імпульс православно-католицького діалогу, понтифік має намір відвідати у січні 2014 року Святу Землю й зустрітися там зі Вселенським (Константинопольським) патріархом Варфоломієм I.

Представник Папи Римського зустрівся з ксьондзом, заарештованим у Білорусі

Апостольський нунцій в Білорусі архієпископ Клаудіо Гуджеротті зустрівся з заарештованим ксьондзом Владиславом Лазарем, який зараз перебуває у слідчому ізоляторі КДБ. Зустріч тривала близько години і відбувалася в присутності слідчого та представника МЗС,

який виконував обов'язки перекладача. Архієпископ Гуджеротті запевнив ксьондза, що за його справою пильно спостерігають Папа Римський Франциск і вся Католицька Церква Білорусі.

Священнослужитель виглядав «твердим та рішучим» і сказав, що «арешт, який інколи є великим стражданням, не завадив йому поглиблювати свій духовний досвід». Він також заявив, що є патріотом, «любить Білорусь і чекає справедливого рішення».

Як повідомлялося раніше, наприкінці липня нинішнього року президент Александр Лукашенко заявив про затримання співробітника білоруських спецслужб, який працював на іноземній державі. Пізніше ЗМІ повідомили, що у

даній справі затриманий В.Лазар із Борисова (Мінська область). Затриманий білоруським КДБ ксьондз звинувачується в державній зраді. Його звинувачують у передачі грошей та матеріальних цінностей людині, яку звинувачують у шпигунстві на користь іншої держави.

Польща: що протиставити геллоуїну?

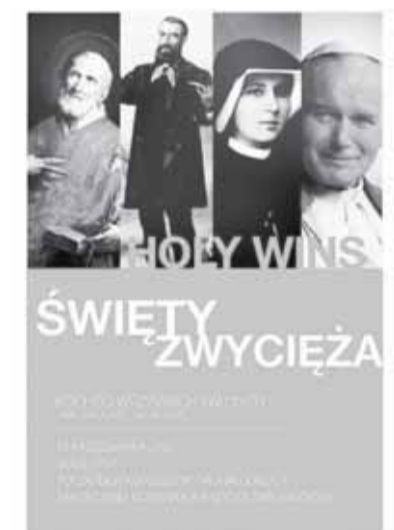
«Геллоуїн» в англійськомовних країнах традиційно відзначається в ніч з 31 жовтня на 1 листопада маскарадом, де переважають костюми вампірів, чортів, відьом та інших представників «нечистої сили». З кінця XX століття ця традиція почала поширюватися й на інші країни світу.

В останні роки, на противагу геллоуїну, у столиці Польщі відбувається марш «Holy Wins» («Святість перемагає»), який у навечір'я свята Всіх святих завершується месою у варшавському катедральному соборі.

З нагоди свята Всіх святих до своїх вірних звернувся митрополит польського міста Лодзь

Марек Ендрашевскі. У спеціальному зверненні владика закликав свою паству жодним чином не брати участь у святкуванні геллоуїну. «Геллоуїн у своїй суті є антихристиянським», – заявив митрополит. Він закликав дорослих захистити дітей від цього «псевдосвята», що наганяє жах і переляк. Ієрарх нагадав, що святкування геллоуїну несумісне з католицьким віровченням.

На противагу геллоуїну католицький ієрарх закликав віруючих прийти до храмів 1 листопада, коли Церква прославляє всіх святих. «Ми здебільшого не знаємо їх усіх по імені, але ми віримо, що величезна кількість

людей вже насолоджуються вічним щастям у раю».

Грузинський монах-самітник спокутує гріхи на вершині неприступної гори

59-річний монах-відлюдник Максим (Кавтарадзе) вже двадцять років живе на самоті в маленькому будиночку на неприступній кручі в горах Грузії, пише newsru.com. Харчі на висоту 40 метрів йому піднімають на лебідці, а сам він безперервно молиться, спокутуючи гріхи юності, коли він пиячив і продавав наркотики.

Місце, обране ченцем для проживання, називається Стоп Кацхі. Ще в дохристиянські часи воно було оповите легендами, а вже V столітті біля підніжжя скелі з'явилася перша церква. До XV століття, коли Грузію захопили турки-оттомани, тут жили так звані «стовпники». А потім скит довгий час перебував у запустінні, і

саме монах Максим докладав зусиль для його відновлення: він збирав гроші й особисто облаштував територію. До 1993 року, перед чернечим постригом, Кавтарадзе працював оператором баштового крану, так що висоти він зовсім не боїться і стверджує, що саме на вершині він відчуває Божу присутність.

У Бразилії дівчинка воскресла, коли її поклали біля вітара

Ясмін Гомес померла відразу після народження, незважаючи на спроби лікарів залишити її при житті. Медсестра залишила мертве тіло дівчинки у коробці при вітарі у лікарняній церкві. Коли за тілом дитини прийшла бабуся, дівчинка раптом заворушилася і відкрила очі, – повідомляє «Charisma News».

«Я спочатку не могла повірити в це, і ніхто не міг повірити, що таке сталося. І коли ми побачили, що вона дихає, ми від щастя закричали: «Вона жива, вона жива! Це було просто чудо!» – поділилася радістю бабуся воскреслої дівчинки Ельза Сільва.

Медсестра Ана Клаудія Олів'єра, яка асистувала при пологах Ясмін, згадала, як попросила лікаря, щоби тіло дівчинки не нести в морг, а покласти саме біля вітара. «Воно ж – маленьке янголятко. Я просто не могла уявити собі, що її тіло лежатиме там, у морзі», – сказала медсестра. І додала: «Можу запевнити вас, що дівчинка була справді мертва. Її зинці не реагували на світло. Всі ознаки вказували на відсутність життя. Я на власні очі бачила, що тіло було синім, коли залишила його біля вітара».

Як повідомляє «The Sun», зараз дівчинку по-

містили у відділення інтенсивної терапії, і лікарі запевняють, що стан дитини стабільний. Тепер батьки Ясмін планують дати їй друге ім'я – Вікторія, що означає «перемога».

«Ми не можемо пояснити, як відбуваються чудеса. Чудеса відбуваються тільки з волі Божої. Ми би прийняли Його волю, якби Він вирішив, щоби наша дочка померла. Але Він повернув їй життя, і це означає, що у Нього є особливий план для її життя», – сказала мати воскреслої.

Черницю назвали праведницею народів світу

Ізраїльський національний меморіал «Яд Вашем» назвав праведницею народів світу черницю ордена кларисок з Асичу Джузеліну Бівілью, яка під час Другої світової війни, ризикуючи власним життям, врятувала від смерті багатьох євреїв.

Джузеліна Бівілья, яка померла в 1991 році, була настоятелькою чернечої спільноти в Асичу з 1942 року. Коли у вересні 1943 року в Італії посилювалися переслідування євреїв, стіни монастиря стали для них сховищем від фашистів. Крім євреїв, у монастирі переховувалися також утікачі з концтаборів, переслідувані політики, біженці. В той час сестри назвали свою обитель «Ноевим ковчегом».

Жіночий чернечий орден кларисок був заснований святою Кларою Асизькою в 1212 році, духовно й організаційно він пов'язаний з орденом францисканців. Під час Великої французької революції багато монастирів кларисок були закриті, але до середини XIX століття орден знову поширив свій вплив у Європі. Згідно з «Католицькою енциклопедією», на сьогодні орден налічує понад 150 монастирів, в яких перебуває понад дві тисячі черниць.

З 1963 року меморіал «Яд Вашем» визнав праведниками народів світу загалом понад 24 тисячі осіб з 44 країн світу. Серед них – християни різних конфесій, мусульмани, послідовники інших

На Алеї Праведників у музеї Яд ва-шем (Ізраїль) незабаром з'явиться дерево на честь Джузеліни Бівільї.

Іспанія: релігія повертається у школи

Нижня палата парламенту Іспанії проголосувала за законопроект, що передбачає повернення релігії у школи в якості обов'язкового предмету. Її оцінки будуть враховуватися при обчисленні середнього балу документа про освіту. Також у рамках реформи освіти в країні до шкільної програми повернено обов'язкову катехизацію, яку скасував колишній уряд Хосе Луїса Сапатеро.

Після затвердження нижньою палатою законопроект потрапить до сенату, де, як вважають

експерти, він також буде прийнятий, оскільки більшість у верхній палаті також належить правочентристській Народній партії, якою керує прем'єр-міністр Маріано Рахой.

Принципи і норми викладання католицького віровчення закріплені в Угоді в галузі освіти та культури між Іспанською державою і Святим Престолом, яку було прийнято в 1979 році. Як альтернативу католицтву батьки можуть вибрати для учнів нерелігійні предмети етичного характеру.

Уряд Анголи проголосив іслам поза законом. Його практикування суворо заборонено. Мечеті мають бути закриті і знесені.

Це перша така заборона на світі. Підставою її впровадження були переслідування християн сповідниками ісламу в інших країнах Африки.

Мусульманська спільнота Анголи налічує 80-90 тис. осіб (загальна кількість населення становить приблизно 18,5 млн.). Визначальна більшість люду цієї країни

Перша країна світу, де заборонили іслам

сповідує християнство. «Закриття мечетей, – сказала міністр Крус-Сільва, – є одним з останніх кроків Анголи у спробах зупинити поширення так званих «нелегальних релігійних сект».

24 листопада президент Анголи Едуарду душ Сантуш заявив, що йдеться про прагнення покласти край ісламському впливу в Анголі, раз і назавжди.

Іслам у цій країні сповідують переселенці

першої хвилі, тобто не заборонений, і мечеті, відповідно, замкнені, наразі «до особливого розпорядження». Хоча ці слова визначають певну юридичну відстрочку, в Анголі вже триває процес відсування ісламу з життя країни. Одну з мечетей та її мінарет зруйнували у жовтні в місті Занго, щойно в Анголі заговорили про «бан ісламу».

За матеріалами: The Guardian

Мандруючи Інтернетом

ЗА ОСТАННІ 10 РОКІВ ІРАК ПОКИНУЛИ МІЛЬЙОН ХРИСТИЯН

Чисельність християн в Іраку з 2003 року скоротилася з 1,5 млн до 500 тисяч. Причиною еміграції стали напади на членів громад у різних районах Іраку, особливо в Мосулі, Багдаді та Кіркуку.

Такі дані навів портал «Assyrian International News Agency», цитуючи виступ халдейського патріарха Луїса Рафаеля Сако на конференції, організованій Верховним комісаром ООН з прав людини. Цей форум відбувся в Іраку з нагоди Міжнародного дня терпимості під девізом: «Права меншин в Іраку. Реальність і амбіції».

За словами патріарха, становище християн у країні, як і раніше, є невтішним. Ієрарх з жалем відзначив, що ситуація за останні місяці погіршилася: вибухи і вбивства відбуваються практично щодня.

«Дуже шкода, що деякі посольства полегшують міграцію християн. Це збіднює країну і послаблює тих християн, які хочуть залишитися і жити в Іраку. Поширення понять «культура більшості» і «культура меншості» є доволі сумним. Ці політичні терміни мають на увазі свого роду ізоляцію та маргіналізацію громадян, які володіють рівними правами, і впливає на права меншин», – заявив халдейський патріарх.

CNL-NEWS

У ПІВДЕННОМУ СУДАНІ ЗАКЛАДНО ПЕРШИЙ КАМІНЬ КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У Джубі, столиці Південного Судану, закладено перший камінь Католицького університету. Ця подія ознаменувала «тверду надію на майбутнє» цієї країни, яка в липні 2011 року здобула незалежність і тепер зіткнулася з серйозними проблемами, серед яких – брак інфраструктур та освітніх установ.

На церемонії закладення першого каменя архієпископ Джуби монс. Лукуду Лоро заявив, що для Католицької Церкви сприяння вихованню та освіті є невід'ємною частиною її покликання до євангелізації. У свою чергу, заступник міністра освіти Бол Макуенг висловив вдячність Церкві за те, що саме вона відкрила в Південному Судані перші школи, які стали основою для здобуття незалежності, і пообіцяв надати допомогу у спорудженні університету.

Радіо Ватикану

ВЧЕНІ: ЛЮДСТВО ГЛУПІЄ З КОЖНИМ ПОКОЛІННЯМ

З кожним новим століттям людство стає менш кмітливим і креативним. За інформацією сайту Утро.ру, такого висновку дійшли британські вчені, проаналізувавши швидкість реакції людей, які жили у Вікторіанську епоху, і наших сучасників.

Згідно з результатами дослідження, показник загального інтелекту неухильно знижується. Так, у 1889 році швидкість реакції у чоловіків складала 183 мілісекунди, а до 2000 року цей показник знизився до 253 мілісекунд. Така ж тенденція спостерігається і в жінок – швидкість сприйняття у слабкої статі впала з 188 до 261 мс за цей же період.

Як пише «The Telegraph», уповільнення рефлексів також вказує на зниження в цілому коефіцієнта інтелекту (IQ). Його показник кожне десятиліття знижується на 1,23 бала: в цілому з 1880 року він упав на 14 пунктів.

«Зниження інтелекту, швидше за все, може привести до тих показників, з яких люди починали під час природного відбору», – підкреслює автор дослідження доктор Майкл Вудлі. За його словами, інтелект сучасної людини стає біднішим через природню селекцію, адже зараз у розумних людей народжується набагато менше дітей, аніж у людей з низьким рівнем інтелекту.

Папа повчає:

«Смерть грішника не є причиною Божої радості»

Божою радістю є віднайти загублену овечку, оскільки Господь «відчуває слабкість любові» до тих, які загублені. Таку думку Папа висловив, проповідуючи під час ранкової св. меси в каплиці ватиканської резиденції «Дім святої Марти».

Коментуючи євангельські притчі про загублену вівцю та монету, Святіший Отець поділився своїми думками про поведінку книжників і фарисеїв, які обурювалися проти вчинків Ісуса та нарікали на Нього. В їхніх очах Христос представляв небезпеку, адже сідав за стіл з митарями і грішниками, чим, на їхню думку, «ображав Бога, десакралізував служіння пророка». На ці лицемірні нарікання Господь відповів притчею.

«Чотири рази у цьому короткому уривкові вживається слів радість чи веселість», – зауважив Папа, пояснюючи, що Ісус немовби каже фарисеям: «Ви обурюєтеся цим, але Мій Отець радіє». Саме в цьому й полягає найглибша суть цього послання: радість Бога, якому не подобається губити, а тому Він виходить і шукає. Він є Богом, який шукає всіх, що далекі від Нього; Він, немов пастир, іде шукати загублену овечку.

Бог виходить шукати загублених, аби «всіх запросити на свято, – і добрих, і поганих». Він «не погоджується на втрату одного зі Своїх», про що також молився Ісус під час Тайної

вечері. «Він є Богом, який приходить, щоб нас шукати, і відчуває певну слабкість любові щодо тих найвіддаленіших, які загубилися... Іде та шукає», – зауважив Папа, додаючи, що Господь не просто шукає, а шукає до кінця, бо не хоче нікого втрачати.

Пізніше, після того, як пастир знайшов овечку та привів її до отари, поставивши поряд з іншими, ніхто не має права говорити: «Ти – загублена», – натомість слід сказати: «Ти – одна із нас», оскільки їй повернено усю гідність. Між ними немає жодної різниці, бо Бог «впорядковує всіх, кого знайшов, а зробивши це – радіє».

«Божа радість не полягає у смерті грішника, – ні, його життя є радістю. Як же далекими були всі ті люди, які нарікали на Ісуса, як далекими від Божого серця вони були! Вони не знали Бога. Вважали, що бути релігійними, думали, що бути добрими людьми означає ніколи не оступитися, бути вихованими і неодноразово вдавати вихованість, чи не так?», – зауважив Святіший Отець, вказуючи на те, що саме в цьому і полягає лицемірство шемрання. Натомість, радістю Бога-Отця є любов.

Хто є благодійником Церкви, обкрадаючи при цьому державу або бідних, той людина несправедлива, несправедна, яка провадить подвійне життя.

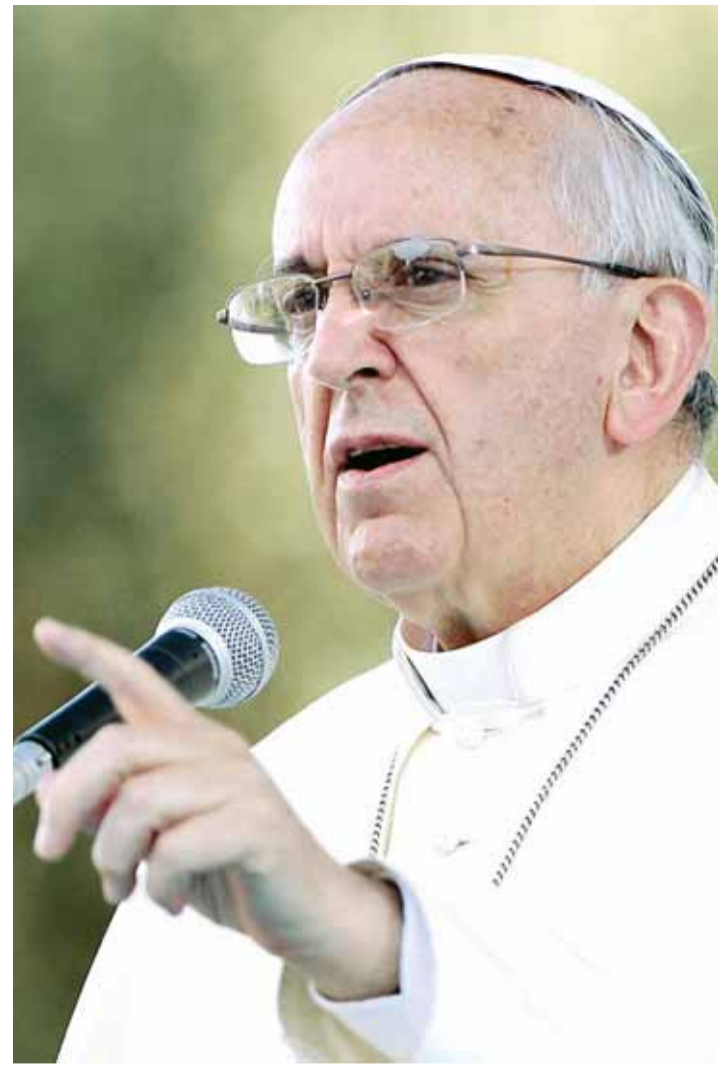
Хто є «благодійником» Церкви, обкрадаючи при цьому державу чи бідних, той – людина несправедлива, неправедна, яка провадить подвійне життя. Ці суворі слова Папа Франциск сказав, коментуючи євангельський уривок, в якому Ісус закликає прощати розкаяному братові. Папа наголосив на тому, що ми всі повинні визнавати себе «грішниками», але остерігатися того, щоб ставати «корумпованими, зіпсованими». За його словами, той, хто є добродійником Церкви, але краде у державу, є негідником.

Ісус «невтомно прощає» і нам радить чинити так само, а коли каже прощати, то цими словами змальовує Себе самого. Ісус прощає, але також каже: «Горе тому, через кого приходять спокуси». Папа звернув увагу на те, що мова йде власне про «спокуси», а не про гріх, через що може виникнути запитання, яка ж різниця між поняттями

«грішити» і «спокушати?»

«Різниця полягає в тому, – пояснив проповідник, – що той, хто грішить і кається, просить прощення, той почувається слабким, Божою дитиною, впокорюється та просить спасіння саме в Ісуса. Але в поведінці того другого, що саме є причиною спокуси? – Те, що він не кається. Він не перестає грішити, а лиш прикидається християнином, провадить подвійне життя. А подвійне життя християнина приносить багато зла».

Хтось може сказати, що він, мовляв, «є добродійцем Церкви», але одночасно «другою рукою краде»: в державі, у бідних... «Він – негідник. Це – подвійне життя», – сказав Святіший Отець. Потім додав: «І він заслуговує – це не я кажу, а Ісус каже – на те, щоб йому прив'язати до шиї жорновий камінь та кинути до моря. У цьому випадку Христос не говорить про прощення».

Хто дає пожертви з украденого – той негідник

А це тому, що така людина обманює. А «там, де існує обман, немає Божого Духа. У цьому полягає різниця між грішником та зіпсованим», бо той, хто провадить подвійне життя, – корумпований.

«Ми повинні визнавати себе грішниками, – вів далі Папа. – Так, усі ми, тут присутні, є ними. Але не зіпсованими. Зіпсований зупинився у стані самодостатності, він не знає, що таке самоповаги. Таких корумпованих Ісус називав «побіленими гробами», які зовні виглядають гарними, але всередині повні мертвих кісток та гнилизни. І християнин, який нахваляється тим, що він – християнин, але не живе по-християнськи, є одним із таких зіпсованих».

За словами проповідника, кожен із нас знає таких людей, і знає, скільки зла вони приносять Церкві, бо «не живуть духом Євангелія, але – духом

світу». Папа нагадав застереження св. Павла, щоб ми не вподібнювалися до цього світу (Рм. 12, 2), і додав, що оригінальний грецький текст говорить безпосередньо про те, аби «не входити у схеми світу цього» – схеми, які провадять нас до подвійного життя.

«Побілена гнилизна» – таким, за словами Святішого Отця є життя корумпованої людини. Ісус таких не називав «грішниками», – Він казав на них: «лицеміри». Бо Господь не втомлюється прощати грішникам, і робить це стільки разів, скільки вони скажуть: «Каюся, я – грішний». Але передумовою Божого прощення є рішення каятника не провадити далі це подвійне життя.

«Просімо нині про благодать Святого Духа, який уникає вслякого підступу; просімо про благодать визнати себе грішниками: ми – грішні. Так, грішні, але не корумповані люди», – завершив свою гомілію Папа Франциск.

Спротив, який зустрічаємо з огляду на віру, є нагодою для свідчення та не повинен віддаляти нас від Господа Бога. На цьому наголосив Папа Франциск, промовляючи до десятків тисяч римлян та гостей Вічного Міста, які заповнили площу св. Петра у Ватикані в неділю, 17 листопада.

Його учні задля Нього. Але Він водночас запевняє: «Навіть волосина з голови вашої не пропаде». Він нагадує нам, що ми повністю – в Божих руках! Спротив, який зустрічаємо з огляду на нашу віру та прийняття Євангелія, є нагодою для свідчення; це не повинно віддаляти нас від Господа, але має спонукати ще більше повіряться Йому, силі Його духа та благодаті».

У цьому контексті Святіший Отець скерував думки присутніх до «братів і сестер-християн, які зазнають переслідувань за віру». «Іх – багато. Можливо, – сказав він, – їх нині набагато більше, ніж у перші століття. Ісус є з ними. Але також і ми єднаємося з ними через молитву на любов. Ми також захоплюємося їхньою сміливістю та свідченням».

Врешті, Ісус дає обітницю, яка є запорукою перемоги: «Вашою витривалістю спасете життя ваші». «Скільки-то надії у цих словах! Вони є приглагою про надію та терпеливість, заохоченням вміти почекати на надійні плоди спасіння», – сказав Папа, додаючи, що «випробування й труднощі є частиною більшого задуму», і, незважаючи на трагедії і біди світу, «задум Божого милосердя та доброти здійсниться».

«Це Ісусове послання, – підсумував Святіший Отець, – спонукає нас задуматися над нашим теперішнім і додає сили для того, щоб відважно та з надією виходити Йому назустріч, у супроводі Богородиці, яка завжди прямує вперед поруч із нами».

Не ходіть за фальшивими месіями!

Святіший Отець коментував євангельський уривок, який розповідає про те, як Ісус передвіщає «останні часи». Ці слова Спаситель сказав у Єрусалимі, спонукуваний тим, як люди відгукувалися про святиню та її красу. А Ісус сказав, що «прийде час, коли від того, що бачите, не залишиться каменя на камені». Відразу прозвучали запитання про те, коли і як це станеться. Але Христос переміщує увагу із другорядних на два суттєвих аспекти: слід не дати себе звести фальшивим пророкам, а також не можна дозволити, щоби нас сковував страх, а час очікування треба переживати як час свідчення та витривалості.

«Це Ісусове слово завжди актуальне. Воно актуальне і для нас, що живемо у XXI столітті», – сказав Святіший Отець, наголошуючи на Христових словах: «Пильнуйте, щоб не дати себе звести. Багато бо прийдуть у Моє ім'я». «Це, – пояснив він, – заохочення до розпізнавання, до цієї християнської чесноти розуміти, де є Господній дух, а де – лукавий. Також і сьогодні, насправді, існують фальшиві «спасителі», які пробують заступити Ісуса: лідери цього світу, фальшиві святі, а також маги, особи, що намагаються притягнути до себе серця та уми, особливо, молодих». І Ісус застерігає, щоб не йти за ними, а також допомагає нам долати страх, звільняє нас перед лицем війн і природних катаклізмів від фаталістичних та апокаліптичних наставлень.

«Другий аспект, – вів далі Папа, – заторкує нас саме як християн і як Церкву: Ісус передвіщає болісні випробування та переслідування, яких зазнають

«Папа Франциск перебуває в центрі уваги українського суспільства», – Блаженніший Святослав

Перебуваючи в Римі з офіційним візитом до Ватикану, Глава УГКЦ дав інтерв'ю італійському інтернет-виданню «Vatican Insider» – провідному інформаційному джерелу про життя Католицької Церкви в усьому світі. У розмові з відомим ватиканістом Андреа Торніеллі Глава УГКЦ розповів про екуменічний діалог, вплив Папи Франциска на християн в Україні та вшанування 80-ї річниці Голодомору 1932-1933 рр.

– Який вплив понтифікату Папи Франциска у вашій країні?

– Папа Франциск перебуває в центрі уваги також українського суспільства, люди цікавляться його постаттю, і не лише католики, а й православні та навіть невіруючі. Я мав нагоду познайомитися з кардиналом Хорхе Берґольйо ще в 2009 році, коли був призначений єпископом єпархії Покрови Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі. Він був моїм безпосереднім настоятелем, оскільки наша єпархія в Аргентині є суфраганною стосовно Архиепископства Буенос-Айреса. Покидаючи Аргентину (після обрання мене Главою УГКЦ), я подарував кардиналу Берґольйо українську ікону. Згодом, коли ми зустрілися в домі Святої Марти у Ватикані, Папа Франциск запросив мене до свого помешкання, щоб показати мені цю ікону, яку він привіз із собою з Аргентини. Те, що найбільше вражає, – його простота та вміння бути поруч з людьми. В Україні люди захоплені його скромністю та простотою. Дуже часто єпископів різних Церков в Україні звинувачують у надмірних розкошах їхнього побуту та побудові «Церкви для багатих». Папа Франциск свідчить про Церкву, яка є близькою до людей, зокрема, до бідних, та проголошує Євангеліє Христа.

– Якими сьогодні є стосунки між православними та католиками в Україні?

– Наша дійсність є складною, християнство в Україні поділене. Лише одні католики присутні у трьох реаліях

«sui juris» (свого права. – Ред.): Єпископська конференція Римо-Католицької Церкви, Мукачівська єпархія, яка безпосередньо підпорядковується Апостольській Столиці, та УГКЦ. Передусім намагаємося свідчити єдність між нами. Як відомо, Православна Церква теж розділена: окрім Православної Церкви Московського Патріархату, є ще інші дві Православні Церкви. Робимо все можливе для нашої співпраці, діє Всеукраїнська рада Церков і релігійних організацій, де разом із представниками єврейської та мусульманської спільнот Церкви різних конфесій приймають спільні рішення. Звичайно, дуже часто Православні Церкви в Україні не розуміють сенсу існування греко-католиків, вважають нас геополітичним проектом минулого. Однак є багато позитивних знаків: християни в Україні втомлені поділами і прагнуть єдності, дедалі більше зростає екуменізм «знизу».

– Чи правда, що інколи між Церквами не визнається навіть таїнство Хрищення?

– Я вже якось казав, що ми в Україні маємо гріх проти питання екуменізму, доручивши його дипломатам і політикам та розглядаючи у вузьких колах під час богословських дискусій. Тепер ми повинні почати проповідувати його в парафіях, навчаючи наших вірних

не робити нічого, що могло би зашкодити нашим ближнім. Душпастирі та сповідники повинні проповідувати екуменізм своїм вірним. Християнські Церкви в країнах посткомуністичного простору, на жаль, залишилися відділеними від всесвітнього екуменічного руху, майже «замороженими» в цьому

питанні. Ми, католики, тільки тепер розпочинаємо період переосмислення Другого Ватиканського Собору. Одночасно Православні Церкви повинні почати здійснювати постанови, прийняті в минулому. Це стосується також взаємовизнання дійсності Святих Таїнств. Однак, повертаючись до вашого запитання, мушу визнати, що нерідко католики, щоб одружитися з приналежною до Православної Церкви особою, змушені ще раз охришчуватися. Очевидно, самі ми не здійснюємо такої практики.

– Ви є членом Секретаріату Синоду Єпископів. Папа Франциск публічно цитував практику православних, що передбачає благословення повторного одруження. Що ви про це думаєте?

– Ця практика відображає відмінності між богослов'ям та канонічним правом Католицької і Православної Церков. Якщо в католицькому богослов'ї служителі таїнства Подружжя є наречені, то в православному богослов'ї служителем є той, хто уділяє це таїнство. Отож, на основі євангельського уривка, в якому

Христос говорить: «... хто відпускає свою жінку – за винятком розпусти – і оженився з іншою, той чинить перелюб», – єпископ у Православній Церкві, оцінюючи поведінку і все те, що сталося після подружжя, на основі пасторального та практичного рішення, не канонічного, може надати дозвіл на благословення другого союзу. Це – дуже делікатна та складна тема. Сподіваюся, що Синод зможе допомогти душпастирям у цьому питанні. Не думаю, що мова йтиме про те, щоби змінити практику, богослов'я чи канонічне право. Ідеться про те, щоби піти назустріч тим християнам, які мають глибоку віру і просять «упорядкувати» їхню ситуацію.

– 23 листопада в соборі Святої Софії в Римі, історично важливому для вас місці, відбудеться вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні. Яке значення мають ці події для вас?

– Десять років тому Іван Павло II сказав, що цей геноцид зачепив своїми масштабами і своїм цинізмом

найглибші фібри людської природи у всесвітньому вимірі. Найважливіше пам'ятати, що людям було відібрано також право на пам'ять. У 1932-1933 рр. мільйони людей померли від голоду. Я одразу хочу уточнити: мова не йде про голод, спричинений природними катаклізмами. Радянські війська забирали в людей увесь хліб та їжу. Це був штучно спровокований голод, дешева зброя масового знищення, злочин, від спомину про який ще сьогодні стигне кров у наших жилах. У той час комуністи продавали зерно західним країнам, причому деякі з них були свідомі, що це була ціна смерті людей, які помирили з голоду. Я вірю, що вшанування пам'яті жертв цієї великої трагедії дасть нам можливість сподіватися також на міжнародну справедливість. Саме тому я звернувся із закликом до всіх українців запалити свічку пам'яті, щоби згадати жертв цієї великої трагедії в історії людства.

Переклад з італійської диякона Андрія СОЛЕЦЬКОГО

«Щоб усі були одно»

Життєвий досвід наводить на розуміння того, що кожна подія – чи то в особистому, чи у політичному, чи у суспільному, чи у релігійному, чи в історичному, чи в якомусь іншому плані – завжди має свою тяглість, має своє продовження. Інколи якась подія чекає на своє продовження кілька століть, інша – набагато менше часу. Мабуть, все залежить від того, чиї заторкуються інтереси. Безперечно, окрема людська особа хоче бачити, спостерегти чи посісти бажані наслідки вже сьогодні, адже вік її земного життя відносно короткий. Натомість, для таких потуг, як Вселенська Церква чи як окремі етноси, Господь пропонує продовження навіть через кілька століть. І якщо уважно їх прослідкувати, то можемо спостерегти: все сходиться, немов у кросворді. Власне, у цьому бачимо Премудрість Божу.

Цього року українське християнство святкує своє 1025-ліття. По закінченні освячення Патріаршого собору в Києві Блаженніший Святослав, між іншим, сказав таке: «Це – історичний момент. Якраз 380 років тому, 1633-го, на празник Петра й Павла, унійного митрополитичого намісника вигнали з Софії Київської. Стільки років ми не мали катедрального собору в Києві. І це, напевно, промисел Божий, що ми повертаємось додому. Освячуємо тут наш новий собор». Мабуть, ніхто не думав тоді, 380 років тому, яким буде продовження цієї, здавалося б, ганебної дії. Бачимо, що сьогодні це продовження є торжественним і урочистим.

Доволі неоднозначно були сприйняті слова нашого Патріарха, висловлені під час самого освячення собору: «Ми дуже хотіли знайти мощі Київського митрополита Ісидора, який від імені Русі 1439 року підписував Флорентійську унію, задовго до Берестя. Це – видатний наш унійний митрополит з дуже складною та цікавою долею. Завжди обстоював єдність нашої Церкви з Римом. І був присутній при падінні Константинополя. Турки безуспішно намагалися його розшукати, а він утік до Італії. Так от, ми планували перенести з Риму його мощі, коли будемо освячувати Патріарший собор. На жаль, досі їх не знайшли. Але сподіваємося, що

він повернеться на українську землю». Підписуючи Флорентійську унію, не думав тоді митрополит Ісидор, що цей акт матиме продовження і величезну вагу саме сьогодні. Адже його тодішня дія, його постава, його підпис юридично стверджують, що Київ єднається з Римом, а, відповідно – з Європою.

Розмови про інтеграцію України в Євросоюз точаться вже немало часу. Політики дійшли до тієї межі, котра вимагає лише одного розчерку пера. Звичайно, у політиків – свої інтереси, і вони про них намагаються дбати найперше. Останні суспільні вибухи показують, що суспільство дозріло до великих перемін і вимагає зміни геополітичного вектору. Навіть не зміни, а напевно – корекції. Адже Україна – це європейська держава, і саме на її території, між Тячевом і Раховом, що у Закарпатті, знаходиться географічний центр європейського материка. На підтвердження цього стоїть кам'яний стовпчик, на якому вибито: «Locus Perennis Diligentissime cum libella librationis quae est in Austria et Hungaria confectacummensura gradum meridionalium et paralleloumierum Europeum. MD CCC LXXXVII» – що в перекладі означає «Постійне, точне, вічне місце. Дуже точно, зі спеціальним приладом, виготовленим в Австро-Угорщині, за шкалою меридіанів та паралелей, встановлений центр Європи. Рік 1887».

Церква живе своїм життям і в політику не втручається, проте виступає великим ґарантом – авторитет Церкви непорушний, адже вона є Божою інституцією. Минеться час, і віриться, що сказані Патріархом слова у свій час будуть мати своє продовження, Господь допоможе їх зреалізувати. Україна хоче утвердити себе європейською державою, українці прагнуть жити у цивілізованому світі. Це наше незаперечне право – бути вільними і мати достойне існування. А Церква? Українська Церква повинна продовжити потуги митрополита Ісидора та священномученика Йосафата і, незважаючи на всі труднощі й перепони, старатися належно завершити заповіт Господа нашого Ісуса Христа: «Щоб усі було одно» (Ів. 17,21).

о. Іван ГАЛІМУРКА

Предки Федора Достоєвського були греко-католицькими священниками

У нашій історії ще багато невідкритих сторінок і недосліджених подій, фактів, процесів, явищ тощо. Зокрема, великий резонанс викликали нещодавні слова Блаженнішого Святослава проте, Тараса Шевченка христив греко-католицький священник. Воно й не дивно, адже постать цього Українця є знаковою в українській історії, тому так ревно намагаються «приватизувати» і його ім'я, і його походження, і його творчість. Однак, є зафіксований факт, і його з історії викреслити не вдасться. Та, як би не було, Шевченко є українцем і, на щастя, ніхто зі світових держав не претендує на його ім'я.

Поруч із тим, є багато талановитих українців, котрі силою обставин, покинувши рідну землю, жили, працювали і творили на чужині. Тому й спадщина їхня довго залишалася поза Україною. Одним із них є великий письменник Федір Достоєвський, творчість і спадщину якого присвоїв недалекий північний сусід. Те, що Достоєвський є українцем, сумнівів не викликає, але те, що його предки були греко-католиками, здивує, мабуть, багатьох. А ще більше здивує те, що вони (предки) тривалий час жили на Волині і декотрі з них були греко-католицькими священниками.

Як читаємо на сайті Острозької академії, далекий предок письмен-

ника – Данило – в 1506 р. отримав у володіння село Достоєво на теренах Пінщини. «Однак, насправді, предки Достоєвського мешкали не стільки в Достоєві, скільки на Волині, якщо точніше – на Ковельщині. Саме тут у 70-х рр. XVI ст. мешкав якийсь Феодор Достоєвський, який служив у князя Андрія Курбського. Під 1664 роком у селі Секунь (неподалік Ковеля) згадується ще про одного Достоєвського.

У 1775 р. Достоєвські продали свої маєтності на Ковельщині. Тоді прадід

Федора Достоєвського – Григорій Гомерович – перебрався до Янушполя, де став греко-католицьким (унійним) священником. Два його сини теж стали священниками. Один із них – Андрій, дід письменника – служив у селі Війтівці на Поділлі в 1782-1820 рр.», – інформує професор Петро Кралюк. Але з якихось причин о. Андрію довелося перейти з унії на православ'я. Син о. Андрія – Лев – також служив у Війтівцях священником. А от інший його син – Михайло, хоч і готувався до священничої кар'єри, проте священником не став: його, як кращого учня Подільської семінарії, яка знаходилася в Шаргороді, відправили вчитися до московської медико-хірургічної академії. Там він і осів. І ось саме Михайло став батьком письменника.

Як свідчить відомий збірник «Богогласник», виданий у 1790 р. в друкарні Почаївського монастиря, який на той час іще залишався унійним, мабуть, хтось із предків письменника займався складанням духовних віршів. Можливо, це був його дід Андрій. Згадане видання є унікальною пам'яткою української культури і включає 249 пісень, серед яких українських налічується 213, польських – 33, латинських – 3. Українські пісні написані як староукраїнською мовою, так і мовою, наближеною до розмовної. Цікаво, що у «Богогласнику» зазначаються автори деяких пісень, і серед них фігурує прізвище автора 4-ї покаєнної пісні, і звучить воно – Достоєвський. Однак його ім'я, на жаль, не вказане. Варто зазначити, що більшість пісень написано староукраїнською мовою, в яких простежується церковнослов'янська основа. Так само і в покаєнній пісні Достоєвського зустрічаються поєднання церковнослов'янських елементів із розмовними українськими формами. Також можемо припустити, що предок Федора Достоєвського міг бути автором й інших духовних віршів «Богогласника», адже чимало творів цього раритету не підписано.

Отож, освоюючись на наведених фактах, можемо ствердити, що в родині Достоєвських були сильні українські духовно-релігійні традиції, а предки письменника не цуралися літературної праці. Очевидно, що саме тут зроджується інтерес Федора до літератури й до письменництва, а також звернення до духовно-релігійної проблематики, яка особливо проявилася в пізній період творчості Ф.Достоєвського. Але це – матеріал для подальших досліджень.

Наталія ХРУЩ

«ГЕНДЕРНА ІДЕОЛОГІЯ ТАКА Ж ТОТАЛІТАРНА, ЯК І НАЦИСТСЬКА, І ЯК РАДЯНСЬКА...»

Коментує фахівець

«У полоні ілюзії перебувають ті, хто думає, що їх країна та їх нація ніколи не потраплять під тиск гомосексуальних лобі, і що в їхніх країнах ніколи не запровадять гомосексуальні «шлюб», – зазначив Лука Волонте. – Ця ілюзія – помилкова і небезпечна. Вона виявляє незнання реальних небезпек сьогодення і глибоке нерозуміння особливостей тоталітарної гендерної ідеології».

дітей, які справді є основою нашого суспільства, і, з християнської точки зору, вони є даром від Бога. Це є нова тоталітарна ідеологія, і я сподіваюсь, що буде вона останньою тоталітарною ідеологією – такою ж, як колись був комунізм чи нацизм. Насправді носії цієї ідеології не хочуть боротися з дискримінацією – вони самі хочуть дискримінувати, і таким чином учасники ЛГБТ стануть новою олігархією, новими

гли втілити свої ідеї, вони створюють руйнівну ситуацію для суспільної взаємодії, суспільного взаємозв'язку. І взагалі, ці ідеї противляться не тільки природним фактам та очевидностям, але й християнським цінностям і самій Біблії. Вони таким чином знищують суспільну взаємодію, бо коли руйнується головна клітина суспільства – сім'я, де діти і всі члени сім'ї вчаться вдячності, відповідальності, солідарності, – то втрачається останній інструмент, яким можна покращити цю взаємодію в суспільстві задля його нормального функціонування. Отже, з будь-якої точки зору гендерна ідеологія є проти здорового людського глузду.

– Чи вона справді підкріпле-

намагаються підмінити науку цією фантастикою. Нашою метою є захистити справжню дійсність. І не накидати їхні фантазії іншим людям.

– Які сили, властиво, протистовхують гендерну ідеологію в законодавстві країн?

– Є специфічні міжнародні групи, як ото ЛГБТ, ILGA (Міжнародна асоціація геїв та лесбіянок), є країни, як наприклад, США, які підтримують такі рухи (зокрема, останні призначення президентом США Обамою послів, які відкрито підтримують ці ідеології, є дуже небезпечним). Є приватні фонди, які підтримують ці рухи, такі великі спекулянти, як, наприклад, Джордж Сорос та інші. І вони стають щоразу сильнішими. Але все таки, на мою думку, кінець, зрештою, буде позитивний, бо проти дійсності неможливо поперти.

– Чи можна ствердити, що гендерна ідеологія накидається усім країнам світу?

– Це – їхнє прагнення. Як я вже сказав на початку, вони не прагнуть змінити лише одну людину чи групу людей. Їхня ідеологія прагне змінити людину як таку, тобто всіх людей, і саме тому їхня ідеологія є тоталітарною. В основах своїх ця ідеологія така ж тоталітарна, як і нацистська, і як радянська. Вони працюють таким чином, що хочуть переконати вас: якщо ви стаєте геєм, одружитесь зі своїм другом, то станете найщасливішою людиною в світі. Якщо ж ви не повірите їхнім спробам переконання, тоді вони шукатимуть шляхів зобов'язати вас до цього. Тобто вони хочуть вас зобов'язати бути щасливими згідно зі своїми цінностями.

– Як із цим боротися?

– Передовсім показати своїм власним життям, що ви як християни є щасливі, і як людина, яка сповідує християнські цінності, яка живе в гетеросексуальній сім'ї, ви можете вдосконалювати свої здібності. Ви щасливі від того, що у вашій сім'ї можна побачити, що є солідарність між поколіннями, що є дуже важливим. Показати, що ми є гордими з того, що ми є християнами, що наша країна має традиції, цінності. Не тому, що традиція є частиною минулого, а тому що традиція є частиною теперішнього. Ми повинні пропагувати свої цінності, свої традиції, ми повинні в позитивний спосіб це доказувати, але якщо нам погрожують і намагаються применшити наші права, то ми повинні показати, що вміємо також і захищати наші цінності, традиції, сім'ї і нації. Ми маємо групи, які виступають за захист життя, сім'ї,

Книжка з малюнками сучасного художника Тома оф Финланда «Мистецтво насолоди» пропагує гомосексуалізм і насильство.

організації, що борються за людські права, ми повинні налагоджувати між ними співпрацю і показувати, що ми можемо вибудовувати мережі, які будуть захищати і сімейні права, і право на життя. Ми мусимо також показати, що можемо не лише пропагувати наші права, але й захищати їх.

– Що роблять європейські політики, які виступають проти засилля сексуальних меншин, проти абортів, евтаназії і т.п., для боротьби проти цих лих сучасності?

– На національному рівні є дуже багато людей і дуже багато структур, в тому числі й політиків, які просувають – в позитивному значенні – ці цінності, зокрема, захист ненародженого життя, захист багатодітних сімей. Іноді ми на національних рівнях виграємо битву, іноді – програємо. За словами католицької святої Жанни д'Арк, ми повинні вести свою боротьбу, а доля цієї битви – в Божих руках. І в публічній сфері, у парламенті, на національному та міжнародному рівнях ми повинні мати відвагу показати, що це наша віра, що це не лише теоретична віра, але наша життєва позиція.

– Те, що Європарламент відмовився проголосити аборт правом людини, це, на Вашу думку, перемога чи просто випадковість?

– Без сумніву, це – перемога. Цьому передувало опитування у багатьох країнах і це є добрий позитивний знак. Ми повинні продовжувати робити все для того, щоб ці знаки збільшувалися, і не тільки те, що стосується «за життя», але також і «за сім'ю». Ми повинні розуміти, що це буде ставатися повсюдно; зокрема, гендерна ідеологія може загрожувати сьгодні Об'єднаному Королівству, може загрожувати Україні, адже час від часу вони кудись та й закидають свої ідеї.

За матеріалами «Католицького оглядача»

Заходи, які проводять сексуальні меншини, стають дедалі агресивнішими. На фото бачимо гей-парад з неофашистським антуражем.

Лука Волонте (Італія) – почесний президент політичної групи Європейської народної партії (ЕРР) у Парламентській Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ), президент групи ЕРР в ПАРЄ у 2009-2013 рр., депутат Палати Депутатів Італії в 1996-2013 рр., генеральний директор фонду «Novae Terrae» (європейська організація, діяльність якої спрямована на захист сім'ї, життя і християнських цінностей) люб'язно погодився ширше висвітлити цю тему в інтерв'ю для «Католицького Оглядача».

– Чи не могли б ви коротко пояснити, для чого, на Вашу думку, законодавство, програми політичних партій і т.д. запровадили нове слово «гендер»?

– Тому, що ті, хто його вводять, вважають, що це є новий свого роду кордон сучасного толерантного, більш справедливого суспільства, яким можна вдосконалити слово «гендер» не у значенні «чоловік» і «жінка», як це було колись звично, тобто рід чи стать, але ввести нові значення, до яких можна включити і людей трансстатевих, лесбіянок, гомосексуалістів. Для них важливіше покращити становище цих рухів, аніж підтримати молодь, надати їм робочі місця, підтримати сімейні цінності,

тиранами. Ми повинні поважати будь-яку людину, будь-яку особу, і кожна людська особа має людські права. І якщо ми хочемо дійсно поважати людську особу і людські права, то повинні зупинити цю ідеологію, яка прагне надати преференції гомосексуалістам і применшити права нормальних людей.

– Наскільки гендерна ідеологія протистовхує здоровому глузду та християнським поглядам?

– Ця ідеологія цілковито протирічить здоровому глузду і християнським цінностям, оскільки хоче змінити людську природу. Це є проти здорового глузду, бо проти фактів не може бути жодних аргументів, бо дитина народжується від одного чоловіка і однієї жінки. Відповідно до людського права і природного права, люди мають однакові права. Для чого вводити якісь преференції для представників ЛГБТ? Це неприйнятно.

Вони хочуть знищити конвенцію про людські права, яка є прийнята всіма країнами і в якій відображено як права людини, так і права гетеросексуальної сім'ї. Вони хочуть все це знищити на юридичному рівні. В тих країнах, де вони вже всти-

на науковими доказами, як про це говорять її прихильники?

– Ні, і в цьому найбільший парадокс. Вони намагаються змінити науковий підхід соціальних і психологічних наук та доктрин. Під час міжнародних зустрічей соціологів чи психологів вони намагаються впливати на них для того, щоб підлаштувати психологічну науку під свої побажання. Один з останніх прикладів: новий уряд Норвегії вирішив влаштувати голосування за те, щоб змінити законодавство про розлучення. Вони побачили результати незалежної статистики, що в Норвегії розлучення є головним фактором, який знищує суспільні взаємозв'язки. І руйнування цих суспільних взаємозв'язків коштує великих грошей. Статистика показала, що більшість із цих розлучень відбулися серед одностатевих зв'язків, бо такі шлюби тривають не більше одного року. Тому гомошлюб є фактором, що руйнує суспільну взаємодію. Вони діють таким чином, що впливають на психологів, психіатрів і пробують виробити свої ідеї, які, в порівнянні з наукою, виявляються справжньою фантастикою, і щойно стає відомим, що це не наука, а наукова фантастика, вони

Ми ще живі, і нас вже немає...

Дуже сильний лист. Аж дух захоплює. І заперечити нема що. Людина вмирає. У 18 років. Від наслідків розпусного життя. Старші не навчили, не подбали, не захистили. Насправді, хто повинен був це зробити, як не батьки, вчителі й інші дорослі? Але в нашому суспільстві втрачена духовна культура, втрачений зв'язок між поколіннями. Все це – наслідки атеїзму.

Що потрібно робити, щоб відновити культуру? Почати вірити, виконувати Божі Заповіді й молитися Богові.

Мені 18 років. Ось уже два роки, як я хвора на СНІД. У лікарні я не одна – тут у мене є такі ж друзі. Тепер на все дивлюся зовсім по-іншому, ніж раніше. Навіщо ви, дорослі, нас, своїх дітей, під «танк» кинули? Навіщо зім'яли сексом, порнографією, наркотиками?.. Ви, ви винні в наших хворобах і в нашій смерті! Вам хотілося розкутості, розваг, свободи... Ви розвели «голубих», сповідуєте вільні зв'язки... Ви лелієте все це, задовольняєте свою біснуватість. А ми вмираємо!

Ми повільно вмираємо, і не треба брехати, що нічого з нами не трапилося, що ми будемо жити. У нас не буде любові, не буде сім'ї, ми не народимо дітей. Ви розумієте, що відбувається з нами – поколінням, яке прийшло після вас?!

Ми ще живі – і нас вже немає. Нас позбавили дитинства й відібрали наше майбутнє. Ми не знаємо, що означають слова «любов», «сором», «моральність», «ганьба». Всі ці поняття пішли зі школи і з нашого життя. Але ж ви знали! Ви дожили до 70-80 років. А ми не доживемо. Ми помremo молодими! За що? Чому? Четверо моїх друзів, вчорашніх школярів, померли. В моргах лежать молоді. Ми ховаємо одні одних.

Чому ви нас не попередили з вашим «безпечним сексом»? Нам хочеться жити! Краще б ми землю орали, трактори водили, а не в іномарках від СНІДу вмирали. СНІД і сифіліс стали для молоді чимось на зразок нежитю.

Ми були маленькими, ми не знали, як народжуються діти, ми думали, що їх знаходять у капусті або приносять лелеки. Хай би їх і продовжували знаходити в капусті, і не знати б нам нічого іншого якомога довше.

Вас ніхто за нас не буде судити: ви ж нікого з нас власними руками не вбивали. Ви лише розбещували нас своїми «картинками», «творами». Ви проводили бесіди в школах, «розплющуючи» нам очі; пояснювали, як «добре» займатися «цим» не в підвалах, а «цивілізовано»; демонстрували фільми, брошури. Таких насильників нині не судять – їх заохочують, обирають до владних структур. Ви продовжуєте це робити з іншими дітьми, котрі є молодшими за нас. Зупиніться!

Якою б я тепер була вдячною тому, хто вирвав би у мене з рук цигарку, відшмагав би кропивою по задньому місці, коли мене ще можна було врятувати, витягнути з-під «танка». Допоможіть тим, котрі вболівають за народ, зупиніть те, що відбувається всюди в країні! Допоможіть припинити безумство! Ухваліть закони й забороніть порнографію, порнолітературу, фільми, наркотики, горілку. Ми гинемо, і ви теж.

Хто там на «танку»? П'яні, збоченці, вільні від сорому і відповідальності?! А ми – під ними. Нас переїхали. Все!

Часопис «Йосафатова долина»

Офіційно: Позиція Церкви щодо розлучень залишається незмінною

На фото: отець Василь Вороновський вінчає у часи підпілля УГКЦ.

Подружжя є нерозривно Святою Тайною, а тому розлучені, які створили нові сім'ї, не можуть приступати до Святого Причастя. Однак Церква не залишає їх, намагаючися супроводжувати їх на життєвій дорозі. Про це ще раз нагадав префект Конгрегації віровчення архієпископ Герхард Мюллер у статті, опублікованій ватиканською газетою «L'Osservatore Romano». Ці роздуми зродилися внаслідок різних публікацій, присвячених цій темі, які вийшли після того, як Папа оголосив про скликання надзвичайного Синоду на тему сім'ї.

У своїй статті архієпископ Мюллер зазначає, що подружжя між охрищеними чоловіком та жінкою є Святим Таїнством, яке заторує особисту, суспільну та історичну дійсність людини. Виклад церковного вчення у цій сфері він розпочинає від Євангелій Марка, Матея та Луки, які вказують на те, що союз, який глибоко та взаємно єднає членів подружжя, є встановлений Самим Богом. Він є знаком завіту між Христом та Його Церквою. Отці Церкви, а згодом Тридентський собор відкинули можливість розлучення та повторного подружжя, виключаючи можливість приступати до Святого Таїн для розлучених, які наново одружилися.

Префект Конгрегації віровчення також зазначив, що каноністи завжди звертали увагу на «незаконну практику», коли заходила мова про нез'єдинені з Римським Престолом Церкви Сходу, які з мотивів «душпастирської поблажливості» у важких індивідуальних випадках допускають розлучення та відкривають шлях до другого чи навіть третього подружжя. За його словами, тут ідеться про «єкуменічне питання, якого не можна недооцінювати». А Другий Ватиканський Собор, у свою чергу, через Конституцію «Gaudium et Spes» наголошує, що подружжя є «непорушною інституцією, заснованою Божим правом, і не залежить від судження людини», і саме через Святе Таїнство його нерозривність стає «образом любові Бога до Свого люду та невідкличної вірності Христа Своїй Церкві».

У наш час досить згадати про Апостольське напоумлення «Familiaris Consortio», опубліковане Папою Іваном Павлом II у 1981 році, та «Sacramentum Caritatis», оприлюднене Папою Венедиктом XVI у 2007 році, як також лист Конгрегації віровчення від 1994 року чи «Підсумкове послання» Синоду 2012 року про нову евангелізацію, які ще раз наголошують на тому, що розлучені та наново одружені не можуть приступати до Пресвятої Євхаристії, оскільки їхній стан суперечить єдності між Христом та Церквою, запечатаній самим же Євхаристійним актом. Одночасно іншим важливим моментом, спільним для всіх цих документів, – звертає увагу архієпископ Мюллер, – є заклик до душпастирського супроводу цих людей, допомагаючи їм зрозуміти, що таке ставлення не

є жодним проявом дискримінації щодо них, але абсолютно вірністю Христовій волі.

Далі префект Конгрегації віровчення підкреслює, що перевірка того, чи подружжя є дійсним, є дуже важливим аспектом нашої епохи, яка часто заперечує християнське розуміння цієї Святої Тайни. Але у випадку, коли неможливо підтвердити недійсність попереднього подружжя, особи, які вступили у другий союз, можуть отримати розрешення та приступати до Причастя тільки тоді, коли співживуть «як брат і сестра». Але слід уникати благословення нерегульованих зв'язків.

Архієпископ Мюллер також пише про те, що тривалі та постійні взаємини у подружжі відповідають духовній та моральній природі людини. Тому нерозривне подружжя має антропологічну цінність: воно визволяє подругів зі свавілля почуттів та настроїв, допомагає долати особисті труднощі і переживати болісні досвіди, захищає, насамперед, дітей, які найбільше потерпають від руйнування подружжя.

Очевидно, що існують ситуації, в яких «подружнє співжиття стає практично неможливим», зокрема, у випадку фізичного чи психічного насильства. У таких ситуаціях Церква дозволяє подругам жити окремо, пам'ятаючи, однак, про те, що подружній вузол «залишається незмінним перед Богом», а тому жодна зі сторін не може встановити нового подружжя, поки один з подругів є живим.

Стаття префекта Конгрегації віровчення дає відповіді також і тим, хто пропонує сумнівні варіанти розв'язки такої ситуації, як, наприклад, залишити на розсуд особистого сумління розлучених та поновно одружених вирішувати про можливість приступати до Пресвятої Євхаристії. Як пояснює архієпископ Мюллер, навіть якщо розлучені особи переконані у недійсності попереднього подружньо-

Двоє учасників VIII Міжнародної пішої прощі мігрантів узяли шлюб у Зарваніці.

го вузла, то це має бути об'єктивно підтвержене відповідною церковною судовою владою. А тим, хто апелює до Божого милосердя, автор пояснює, що «Боже милосердя не є звільнення від Його заповідей та від вказівок Церкви», адже до таїнства Божого буття належать також святість та справедливість, і не слід забувати про ці атрибути.

Врешті, щодо питання душпастирства розлучених, які уклали друге подружжя, то префект Конгрегації віровчення наголошує, що це питання не повинно зводитися до можливості чи неможливості приймання Святого Причастя. Адже існує багато інших можливостей для того, щоб увійти у спільність із Богом, якими є віра, надія, любов, покута та молитва. «Бог може дарувати людям Свою близькість та спасіння різними шляхами, навіть якщо вони живуть у суперечливих ситуаціях. А душпастирська опіка, що ґрунтується на істині та любові, завжди знайде відповідні стежки та форми», – підсумовує автор. Про це повідомляє Радіо Ватикан.

PICU

«У церковному Суді Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ знаходиться у провадженні справа щодо оскарження правосильності таїнства Подружжя БЕРЛІНЕЦЬ Ірина – ЛАХ Олександр, звершеного 25.01.1997 р.Б. у храмі Різдва Пресвятої Богородиці м. Самбора Львівської обл.

Відповідно до кан. 1192 §1 ККСЦ, оцим повідомленням викликається відповідач п. Олександр ЛАХ (народжений 09.06.1975 р.Б. у м. Володимир-Волинський Волинської обл.) до церковного Суду Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ, що знаходиться за адресою: вул. Трускавецька, 2 у м. Дрогобичі, для з'ясування обставин справи. Згідно декрету п. Олександр ЛАХ повинен у термін 30 календарних днів (з моменту публікації цього виклику) з'явитись до осідку вищевказаного Трибуналу, заздалегідь узгодивши з нотарем Трибуналу (тел. (0324)45-30-34 або 067-3707572) зручний час. При собі необхідно мати документ, що посвідчує особу.

У разі, якщо відповідач не з'явиться на виклик і не подасть переконливого виправдання, відповідно до кан. 1272 §1 ККСЦ, суддя має право оголосити його відсутність у процесі та дати розпорядження, щоб справа велась далі аж до винесення остаточного вироку і його виконання».

Постаті Христової Церкви Місіонер назавжди

(Початок у газеті «Мета» – за листопад 2013 р.Б. число 97/8)

Як висновок щодо наслідків місійної праці пише в спогадах майбутній блаженний так: «Свята Унія, якій не дали розвинутися і жити, яку вважали за мертву і шкідливу для католицької Церкви на Волині, видала чудні овочі – страдальців-мучеників за католицьку Церкву на Волині».

Ось вони – світські одружені священники, які віддали життя за віру: колишній ректор православної духовної семінарії в Крем'янці о. Петро Табінський, колишній парох православної парохії біля Володимира і Ковля о. Ксенофонт Керта – згинули як в'язні-ісповідники в таборах. Монахи православної Почаївської Лаври: о. Серафим Яросевич та ігумен в Здолбунові живцем спалені в дерев'яній церкві в Жабчі біля Луцька червоними партизанами; о. Никита Денисенко забитий в Тутовичах біля Сарн; о. дякон Авім Ковальчук отруєний у Львові.

Підпільна боротьба проти праці греко-католиків на Волині була такою сильною (писалися протести навіть до Риму), що невдовзі о. Василя відкликали з Волині. У 1935 р. він був поставлений ігуменом у Станіславові.

Місійний портрет о. Величковського був би неповним без найвидатнішої події в житті Церкви в часи першої радянської окупації Галичини в 1940 р. І знову зі спогадів вже ігумена Величковського: «Прийшов час празника Божої Матері Неустанної Помочі. Кілька днів перед празником єпископ Григорій Хомишин сказав мені, щоби не робити процесії через місто, бо то небезпечно. Я відповів, що годжуся, тільки коли люди спитають, я скажу, що це на ропорядження єпископа... День празника, гарна погода, маси народу (біля двадцять тисяч) наповнили велику площу перед монастирем. Служба Божя надворі, на площі. Після Служби Божої сформований похід, процесія: много хоругв, Ікону Божої Матері Неустанної Помочі на ношах високо несли священники, і сам Ісус Євхаристійний в монстранції, під baldахимом. На хоругвах ті самі блакитно-жовті ленти і много хлопців з Братства МБНП., що роблять службу впорядчиків, з синьо-жовтими опасками на рукавах. Весь нарід повною груддю співає пісні в честь Ісуса і Марії, великий підйом духа.

Блаженний Василь під час місіонерства на Волині (початок 1930-х років).

Блаженний Василь Величковський – молодий священник.

По обох сторонах вулиць «совітські люди», старі хрестяться із сльозами в очах, молоді і військові з широко отвореними очима, з великим подивом... Я йшов в епитрахилі, пильнуючи порядку. Аж ось при кінці першої вулиці шум, я вже там. Велике особове авто енкаведистів... пхалося назустріч походу, щоби пробити, а може й zdeформувати похід, зробити замішання. Я крикнув до впорядчиків, хлопці стали муром перед машиною... Один вдарив кулаком по склі коло шофера, ще хвиля... відкрились двері, один з впорядчиків щез в авті... Авто завершило і щезло. На страшне обурення народу хлопця випустили, не пам'ятаю, чи ввечері, чи вранці. Похід прийшов на площу, я сказав торжественну проповідь про побіду силу Ісуса і Марії... Я дякував Богові і сказав собі: варто було взяти відповідальність на себе, піти на ризик і навіть життя дами!»

Після такої акції ігумена Величковського арештували. Та залякування і психічні атаки енкаведистів були даремними. Слідчий капітан Назаров наодинці сказав до відчайдушного ігумена: «Я із усієї своєї душі вас поважаю, що ви за те, в що вірите, готові своє життя віддати. Бо ті, що інакше поступають, то послідна сволоч».

Через свою цілісну натуру, що не визнавала компромісів із власною совістю, о. Василь Величковський мав безліч клопотів і в стосунках з німецькими окупантами. Зокрема, у Кам'янці-Подільському йому чудом вдалося уникнути розстрілу.

Вибрана ним Хресна дорога привела палкого місіонера до зруйнованого фронтового Тернополя, у спорожнілий монастир, назустріч наступаючим больше-

викам. Його двічі оминула смерть від артилерійського обстрілу. Зате не оминув арешт НКВД. Подібно до Ісуса у Гетсиманському саду, священник добровільно здався майбутнім мучителям, хоч була змога утекти.

Майже два роки провів він у київській в'язниці. Допити, тортури... Він відмовився перейти в московське «православ'я». Засуд – розстріл.

Три місяці тримали його у камері смертників. Тут, приречений серед приречених, він проводив свої місії – наvertsав до Бога засуджених співтоваришів. Та тут несподівано прийшло повідомлення з Москви – замінити розстріл на 10 років каторжних робіт.

Етапом привезли до Кіровської області. На лісоповалі в лютий мороз обморозив ноги. Звідти через два роки перевели до Воркути в Зполяр'ї, на вугільні шахти. Потім – до тюрми у Владімірі-над-Клязьмою. Знову зі спогадів о. Василя: «І я знову поїхав в дорогу – до Кірова, і звідси до Владіміра-над-Клязьмою, під Москвою, до зловісної, закритої тюрми. Тут кинули до камери, де було вже три українці, а я четвертий. Один з них видався мені знайомий; він відізався: «Хлопці, скінчилося наше вольне життя; тепер з нами є священник, кінець тих бесід з різними словами. Мусимо примінитися до Отця, бо то нам не зашкодить. Я це вам кажу, бо я Пан-Отця знаю з Капітальної шахти». І дійсно, той великий бандит сказав правду, і я з ними не мав клопоту, бо незадовго вони попросили про духовні науки, відбули св. Сповідь і приймили св. Причастя...»

Через якийсь час отця знову повертають до таборів Воркути. Скрізь, де кидали, ніс людям Боже Слово.

Здобувши тяжкий 10-літній гарт у вірі, о. Василь Величковський дивом повертається в 1955 р. до Львова. Поселяється у старенької пані польки разом з монахом Іринеєм Маньком. В умовах підпілля спільно з владикою Миколаєм Чарнецьким, який теж повернувся з каторги, збирає вірних священників, монахів, монахинь.

В 1959 р., після смерті єпископа Миколая Чарнецького, о. Василю були передані єпископські повноваження померлого владики. В 1963 р. митрополит УГКЦ Йосиф Сліпий, визволений з 18-річної каторги Папою Римським Іваном XXIII, потайки викликав отця Василя до Москви. Там, у готельному коридорі, йому були відлені архиєрейські священня. На час від'їзду Йосифа Сліпого до Риму єпископ Василій отримав від нього повноваження керувати підпільною Церквою на теренах Радянського Союзу.

К. ПЕТРИШИН

Далі – у наступних числах «Мети».

Теолог, який пережив клінічну смерть: «Мені пощастило побувати на тій стороні»

Викладач Божого закону з Тюбінгена Альберт Бізінгер, який пережив клінічну смерть, розповів про свій досвід: рай і пекло – це «не місце, а стан свідомості».

«Життя після смерті існує», – переконаний тюбінгенський теолог, який у березні 2010-го на собі випробував, що таке смерть. Проте в якій саме формі існує оце загробне життя, людському розумові зрозуміти не під силу.

Бізінгер спробував описати свій стан після смерті: «Я був більшим, ніж просто моє тіло, і це «більше» складається з безлічі абстрактних понять. А кожне з цих понять мало свої власні кордони».

Віра в загальне тілесне воскресіння мертвих є наріжним каменем християнської віри. Важливо, що мова йде не просто про «тілесне воскресіння», але й про повернення до життя всього того, що було пережито людиною в духовному сенсі: для одних – в раю, а для інших – в пеклі. Таким чином, географічне визначення раю і пекла є пережитком минулого, оскільки ці поняття є радше зміненими станами людської свідомості: рай – це рятівне єднання з Богом поза простором і часом, в той час як пекло – це абсолютне й остаточне віддалення від Бога. Це кут, в який люди самі себе заганяють у той спосіб, що протягом свого життя відвертаються й відгороджуються від Бога.

Розповідаючи про досвід клінічної смерті, Альберт Бізінгер каже, що життя для нього перемилося: «Я більше не боюся смерті і на емоційному рівні відчуваю присутність Бога. Іноді я розумію, що Він стоїть поруч зі мною».

Після пережитого деякі речі, що мають значення для людей, які живуть на землі, втратили своє значення для тюбінгенського теолога. Тоді, в березні 2010-го, Бізінгеру робили звичайну операцію, але виникли ускладнення, і лікарям довелося на 11 днів ввести його у штучну кому.

«У той момент я сидів на стільці – хоча насправді лежав у реанімації з безліччю трубок, підключених до мого тіла, і відчував себе знесиленим, – розповідає Бізінгер. – Я думав, що більше не витримаю: важко дихав, обливався потом... А потім на мене зійшла така благодать, якої в цьому світі не існує». Назад до життя його повернула лише думка про дружину, коли він почув голос: «Жаль твою дружину».

Повернувшись до життя, Бізінгер ось уже три роки зустрічається із вмираючими й розповідає їм про свій досвід.

КИЇВСЬКА ЦЕРКВА ВІЗАНТІЙСЬКОГО (СХІДНОГО) ОБРЯДУ

2. РОЗКОЛ КИЇВСЬКОЇ ЦЕРКВИ І МИТРОПОЛІЇ НА КИЇВСЬКУ ТА МОСКОВСЬКУ

Небезпека для Візантії з боку Туреччини змусила її зробити спробу примирення між східним і західним релігійними центрами (Константинополем і Римом). Ось чому Флорентійська примиренська унія (1439 р.) була схвалена візантійським імператором, Царгородським патріархом і всіма делегаціями (окрім двох, що представляли православні Церкви Сходу). Таким чином, Єдина Вселенська Християнська Апостольська Церква (ЄВХАЦ) повернулася на короткий термін до стану, що існував до роздору 1054 року.

Митрополит Київський і «всєя Руси» Ізидор від імені всієї Руси – України, Білорусі та Московії (колишньої колонії) підписав заяву у Флоренції про ухвалення Флорентійської унії (1439 р.). Таким чином Київська митрополія, хоч і розділена кордонами різних держав (Україна і Білорусь перебували під окупацією об'єднаної Польсько-Литовської держави), але як єдине (духовно) ціле повертається – а не приєднується – до ЄВХАЦ, яка була за часів князювання Володимира Великого, Ярослава Мудрого та його сина Ізяслава в Київській Русі. Після повернення Ізидора до Києва всі його вітали. В березні 1441 року він їде до Москви, де звертається з посланням до княжої і церковної влад про повернення до ЄВХАЦ Московського царства (назви «Росія» ще й досі не було). За це звернення наказом московського князя Василя II митрополита ув'язнили. З часом він втікає з тюрми до Риму, де його іменують кардиналом, а згодом він стає Вселенським патріархом у вигнанні.

Після Флорентійської унії кафедра Київської митрополії переноситься з Москви до Києва, де вона була до монгольської навали. Москва не визнає Флорентійської унії (1439 р.) і започатковує розкол Київської Церкви та її митрополії. За наказом московського князя Василя II (Темного), але в супереч волі Константинопольського патріарха, українського та білоруського єпископату та духовенства в Москві скликано собор (1448 р.), на якому місцеве духовенство проголошує московського єпископа Іону митрополитом Київським і всієї Руси, хоча митрополита Ізидора цього титулу ніхто не позбавляв. Українські та білоруські єпископи й духовенство участі в Соборі не брали, що зробило його неканонічним.

Не визнає ухвали Собору про обрання Йони митрополитом і патріарх Константинопольський. Таким чином, Московська єпархія самостійно відокремилась від Київської митрополії, юридично територіально обрала власного митрополита і започаткувала роздор (розкол) в Київській Церкві та митрополії (яка до цього часу була єдиним тілом, хоч її терени належали до різних держав. Одночасно Москва укладає договір з Польщею, щоб вона не дозволила в'їзду митрополита-кардинала Ізидора до Києва. Вселенський Константинопольський патріарх не визнає самовільно проголошеної Московської митрополії та її митрополитів, а тому вони неканонічні.

У 1453 р. Візантію разом з Царгородським Патріархатом захопили турки, змусивши патріарха не відкинути ухвали Флорентійського Собору, що той і зробив. У відповідь після повернення кардинала і митрополита Ізидора з окупованого Царгороду (Константинополя) до Риму Папа Римський іменував його патріархом у вигнанні.

(Далі – у наступних числах «Мети»)

Микола ВИТРИХОВСЬКИЙ,
Лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки

ЯК ПОВОДИТИСЯ У ХРАМІ

Обрядові питання

Знайти відповідь на запитання такого змісту допоможе доктор богословії п. Тарас ШМАНЬКО, автор книжки «Як поводитися у храмі». Сьогодні продовжуємо її публікацію. (Початок у газеті «Мета» № 95/6 за червень 2013 р.)

ПРИЙШОВШИ ДО ХРАМУ...

До храму входимо завжди до початку богослуження, тихо і благоговійно, як до Божого дому. Краще прийти за 10-15 хв. до початку: тоді буде час поставити свічки, подати записки за здоров'я чи упокій наших близьких, помолитися перед іконами. Розмови, сміх, шум при вході та під час перебування у храмі зневажають святість Божого дому й не сумісні з християнським благочестям. Традиція приписує чоловікам входити до храму з непокритою головою, а жінкам голови покривати. В наших часах жінки і поза храмом ходять з непокритим головами, тому тепер складно вимагати беззаперечного виконання біблійного припису, який вимагає, щоб жінки у храмі перебували з покритими головами. Такий припис насамперед треба сприймати як вимогу щодо скромного й благочестивого зовнішнього вигляду на спільній молитві. Недоречно перед дверима храму одягати на голову хустину, якщо інший одяг далеко не відповідає святості місця, у якому людина має намір перебувати.

Ввійшовши до храму, зупиняємося недалеко від дверей і тричі хрестимося. Потім можна підійти до тетраподу чи аналою, на якому покладено ікону, і, двічі перехрестившись, поцілувати ікону, а тоді перехреститися ще раз.

При потребі, проходячи перед царськими дверима іконостасу, зупиняємося і робимо малий поклон із хресним знаменням.

Вже від перших століть християнства було заведено, щоб у храмі жінки стояли окремо від чоловіків за спеціальною перегородкою. Тепер чоловіки у храмі зазвичай стоять праворуч, а жінки – ліворуч (подружжя може стояти разом, наприклад, у центральній частині храму). Звісно, що такого звичаю кожен дотримується з власної волі, бо теперішні церковні приписи не регламентують того, де люди мають ставати у храмі вірних. Прохід навпроти царських дверей (по можливості) не займають, щоб був доступ до тетраподу.

Ставши в храмі, з присутніми вітаємося тільки поклоном, але ніколи за руку. Навіть з близькими в храмі не розмовляємо. З часом люди звикають стояти на «своєму» місці, тому, яке їм найкраще відповідає для молитви, але якщо це місце зайняте, то стаємо там, де вільно. В Божому

храмі не годиться виявляти якісь претензії на власне місце.

Ходити по храмі під час відправи не дозволено, особливо на вході з кадиллом, Євангелієм, чи Чесними Дарами, на Великому вході, під час читань та під час інших важливих моментів богослуження. Увійшовши до храму, не оглядаємося і не роз-

що сходять на престол нашого храму під час кожної Літургії?

Звичайно, трапляються всілякі обставини, які можуть нам перешкодити прийти на початок богослуження, але немає жодного виправдання для постійних запізень чи навіть передбачуваного приходу в храм через пів години після початку Літургії.

Щоб уникати запізень, слід заздалегідь довідатися про розклад богослужень, який зазвичай оголошують у храмі ще напередодні (або вивішують на дошці оголошень). Особливо треба слідкувати за розкладом богослужень у передсвятковій й святковій дні, бо в ньому можуть відбутися зміни.

Якщо вже трапилось, що ми запізнилися, то треба ввійти так, аби не перешкодити молитві інших. Не слід протискатися до тетраподу для цілування ікони, запалення свічок чи до передньої частини храму, якщо при цьому ми розштовхуватимемо інших людей; краще просто зупинитися там, де вільно. Якщо, запізнившись, входимо у храм, коли читають Євангеліє чи під час співу

«Ми херувимів...», «Вірую», освячення євхаристійних Дарів, «Отчєнашу» та ін. важливих частин богослуження, то потрібно зупинитися на вході, дочекатися закінчення цих частин і аж тоді заходити.

Видіється некоректно чітко зазначати фрагмент з Літургії, від якого можна вважати, що обов'язок участі в недільному богослуженні виконано, коли ми запізнилися. Якщо із якихось поважних обставин ми запізнилися, хоча й мали намір прийти вчасно, то можемо вважати недільний обов'язок виконаним. Звісно, це не може стати нормою, бо і «Літургія Слова» з читанням уривків Святого Письма, яку звершуємо на початку відправи, і «Літургія Жертви», на якій приноситься безкровна Жертва, становлять невід'ємну цілість. Таким чином, не можна на власний розсуд «скорочувати» Літургії, і якщо ми увійшли до храму під час херувимської пісні, то, напевно, варто задуматися, чи слід приступати до причастя на цій Літургії. Зрештою, у містах здебільшого є можливість піти в інший храм, щоби встигнути до початку відправи.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

Тетрапод

глядаємо навколишніх людей, а намагаємося зосередитися на богослуженні. Під час коротких павз у відправах радять молитися «Ісусову молитву»: «Господи, Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй мене, грішного», щоб не відволікати сторонніми думками й огляданням присутніх.

Не дозволено переходити через храм між тетраподом та іконостасом. Проходячи храмом під час богослуження, не оглядаємося і не розглядаємо його убранства – для цього є час поза богослуженням. Храм – це Божий дім, в якому не можна поводитися, як у музеї, проходячи із руками в кишенях чи заклавши їх за спину. Щодо цього хтось слушно завважив: «Не тільки ти дивишся на зображеного на іконі, а й Він дивиться на тебе...»

Чи можемо вважати, що виконали обов'язок участі в недільній Літургії, якщо ми запізнилися?

У храм завжди приходять до початку богослуження. Запізнюючись, ми, часом навіть не замислюючись, зневажаємо те, що відбувається в церкві. Бо, наприклад, коли йдемо на зустріч із важливою для нас особою, то приходимо заздалегідь, щоб у жодному разі не запізнитися. Тож як можемо легковажно ставитися до зустрічі з самим Господом,

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ У ЖИТТІ МИРЯНИНА

ХІД ЛІТУРГІЇ ОГЛАШЕНИХ

Перед початком Літургії Оглашених священник стає перед престолом, тричі з хресним знаменням низько вклоняється Ісусові, який перебуває на престолі в дарохранильніці (кивоті) у Святих Дарах і тихо промовляє молитву «Царю небесний...», в якій просить про сходження на нього благодаті Святого Духа для достойної відправи величної Служби. Далі двічі говорить: «Слава во вишніх Богу, і на землі мир, в людях благовоління» (цими словами, які свого часу промовили Ангели (Лк. 2, 14), священник сповіщає про Різдво Ісуса Христа), і на завершення молитви промовляє: «Господи, відкрий мої уста, і язик мій сповістить хвалу Тобі» (Боже, навчи мене прославляти Тебе і дай мені змогу робити це правильно).

Літургія Оглашених розпочинається відчиненням Царських воріт на знак того, що Спаситель відкрив нам Царство небесне. Священник Євангелієм чинить хрест над престолом і виголошує: «Благословенне царство Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків». Цим урочистим виголосом священник закликає віруючих у храмі до того, щоб царство, яке Ісус Христос створив на землі, – благословляли, прославляли, поширювали та дякували за нього. Віряни, усвідомлюючи що це Царство вже є тут, співають: «Амінь» (так, нехай буде прославлене царство Боже – царство Пресвятої Трійці, і ми також будемо це царство поширювати і прославляти усюди).

ВЕЛИКА (МИРНА) ЕКТЕНІЯ

Велика екстенія вміщує найбільшу кількість (дванадцять) прохань до Бога (за мир і спокій, за спасіння душ наших, за церковну ієрархію, за всяке місто, країну тощо). Ця екстенія показує, що Церква охоплює своєю увагою усі аспекти життя людини. Тут є прохання не тільки про духовні блага для людини, а згадуються її життєві потреби: «За добре поліття, за врожай плодів земних...». Також у цій екстенії ми молимося «За Богом бережений народ наш, правління і все військо...», згадуємо у цій молитві і тих, кого немає з нами зараз тут на цій Божественній Літургії з поважних причин (хто плаває, подорожує, полонений, хто хворіє тощо).

Наприкінці екстенії священник від нашого імені просить у Бога, щоб Він допоміг нам визволитися від усякої журби, гніву та недолі, щоб заступився за нас заради нашого спасіння, а також помилував і охоронив нас Своєю благодаттю.

Кожний заклик священника чи диякона помолитися за відповідне прохання цієї екстенії віруючі підтверджують співом: «Господи, помилуй» (Господи, змилює над нами, дай нам змогу спокійно молитися не про щось інше, а про царство Боже, щоб воно прийшло до нас).

Після закінчення усіх прохань великої екстенії священник виголосом: «Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо» закликає віруючих віддати себе Богові, тобто віддатися під Божу опіку, щоб Він зберіг нас – наше життя. Однак лише нашого бажання потрапити під Божу опіку, як одне з найзначиміших благ, яке людина може отримати від Бога, недостатньо – на це потрібна ще Божа воля. Отож священник звертається від нашого імені до Пречистої Діви Марії та всіх Святих, прикликаючи їх допомогти нам потрапити під Божу опіку та отримати усі ці милості, про які ми в екстенії так гаряче просимо у Бога, оскільки слово «пом'янути» означає «прикликати». Зауважмо, що священник закликає нас не тільки віддати «самого себе» Богові, а й «один одного», тобто ми повинні спонукати до цього й інших людей, бо за законом любові потрібно шукати блага не лише для себе, а й для інших. Віруючі підтримують цей заклик, співаючи: «Тобі, Господи» (Господи, візьми нас – присутніх у цьому храмі, разом з нашими проханнями, під свою опіку, збережи нас).

АНТИФОНИ ТА МАЛІ ЕКТЕНІЇ

За Великою екстенією слідує перший антифон, а за малими екстеніями – другий і третій. Антифони – це вибрані із Старого і Нового Завіту вірші з короткими молитвами (так званими приспівами), в яких просимо Божу Матір, щоб була нашою заступницею, просимо також заступництва святих перед Христом, а також просимо самого Ісуса Христа, щоб урятував нас. У назві «антифон» відзеркалено те, що приспів до антифону виконується поперемінно однією з двох частин хору так, ніби вони відповідають одне одному. В антифонах поєднуються два Завіти – одні рядки із Старого Завіту, а другі – з Нового, немов вказуючи, що те, що було проголошено пророками в Старому Завіті, вже звершилося в Новому.

Перед кожним антифоном свя-

щеник тихо промовляє молитву відповідного антифону. Ці молитви на Літургіях, як св. Василя Великого, так і св. Іоанна Золотоустого, незмінні та містять прохання до Бога за нас:

– у молитві першого антифону священник просить, щоб Господь споглянув на нас і дав нам багаті милості Свої, взиває до Божої доброті, щоб Господь був милостивим і близьким до наших потреб та прохань;

– у молитві другого антифону священник продовжує молитися за нас (громаду вірних) і просить, щоб Господь благословив і охоронив цю громаду віруючих і не залишив тих, хто на Нього надіється;

– у молитві третього антифону священник звертається до Господа, Який обіцяв вислухати молитву, коли двоє або троє зберуться в ім'я Його, виконати наші прохання нам на користь і допомогти нам у цьому житті пізнати Його істину, а в майбутньому – дарувати життя вічне.

Наприкінці кожної такої молитви священник виголошує відповідні (щоразу інші) слова прославлення Пресвятої Трійці. Віруючі на ці виголоси відповідають співом «Амінь» і відповідним антифоном.

Антифони є змінною частиною Служби Божої, залежно від свята чи дня тижня (повсякденні, зображальні, воскресні, святкові). На Божественній Літургії встановлено співати такі антифони:

– у будні дні – повсякденні антифони (вірші 91, 92 та 94 псалмів);
– у недільні та святкові дні – воскресні або зображальні антифони (вірші 102, 145 псалмів або «Блаженні»);

– у святкові дні, присвячені Ісусу Христу – особливі, святкові антифони.

Малі екстенії проголошуються після першого та другого антифонів. Складаються вони лише з трьох прохань великої екстенії, в яких молимося за Божу благодать, так необхідну нам. Кожне виголошене священником прохання малих екстеній віряни підтверджують співом: «Господи, помилуй».

Після малих екстеній священник (як і після великої екстенії) виголосом: «Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо» знову закликає віруючих віддати себе Богові, прикликаючи Пречисту Діву Марію та всіх Святих допомогти нам потрапити під Божу опіку та отримати усі ці милості, які у цих екстеніях ми просимо в Бога. Віряни підтримують цей заклик, співаючи: «Тобі, Господи».

Далі – у наступних числах газети «Мета».

Богдан КУДЕРЕВКО

Погляд зблизька

Як помирає тіло?

За два-три дні до смерті шкіра починає інакше відбивати світло, особливо вдень. Із м'якої, еластичної стає восковою і непорушною. Виразно загострюються риси. Особливо ніс, на ньому посередині з'являється повздовжня заглибинка.

Притомні особи постійно рухаються, поведуться так, ніби й не помруть за кількадесят годин: порядкують речі, розмовляють, як ніби нічого не відбувалося, як ніби й не помічають, що їхнє тіло поволі змінюється.

З пацієнтами я зустрічаюся упродовж кількох, іноді кільканадцяти днів, відвідую їх кілька разів на день. Одним із найважчих моментів є хвилини, коли я помічаю той жолобок на носі. Тоді вже знаю: настав час. І нерідко замислююся, чи вони теж це знають. Здається мені, що ні. Попри те, що вони усвідомлюють свій стан і розумом уже погодилися на свою долю. Чимось одним є очікування смерті, навіть близької, і чимось іншим – усвідомлення у понеділок вранці, що в середу близько полудня помреши.

За кілька годин до смерті активність людини вже обмежується тільки ліжком: поправлення ковдри, сягання по мобільний телефон, перекладання подушки, пошуки зручної позиції. Погляд стає відсутнім, інколи очі вдивляються у невідому віддалену точку, і стають скляністі. Помираючий може нормально розмовляти, але голос його вже сповільнений, мелодійність зникає – голос стає монотонним. Тоді я маю бути дуже уважним і слухати, що помираючий каже.

У потоці слів переплітаються звичайні відомості (який день тижня, хто мене відвідав, що я їв) із важливими зізнаннями: з'являється усвідомлення близької смерті, хворі говорять про Бога, про свій страх. Інколи розповідають про близьких померлих, які стають для них реальні, поруч із живими. Немовби у час смерті два світи, живих і померлих, реально перемішуються, проникають один в один. Протягом останніх кількох годин життя людина стає спокійною, підкорюється природному ходові речей.

Спершу змінюють колір нігті, а коли долоні й стопи синіють і стають холодні, це означає, що до кінця залишилося не більше ніж три години. Тоді вмираючий переважно непритомніє, а якщо залишається при свідомості, то вже може давати лише ствердні та заперечні відповіді, інколи тільки порухом голови. Повіки опадають або бувають напівзаплющені. Тільки окремі нечисленні люди помирають при повній свідомості й говорять про важливе для них, доки життя не відлетить із тіла.

А коли вже надходять останні хвилини, дихання стає щоразу мілкішим, людина нагадує рибу, витягнену з води, хапає повітря вустами. Можуть навіть настати паузи в диханні по кілька секунд. Говориться, що ми видаємо останній подих, але це радше вдих без видиху. Серце спинається, і через чотири хвилини помирає мозок. Тоді людське тіло ще кількадесят секунд немовби з останніх сил намагається зробити вдих. І вже не діється нічого. Це кінець. Тиша і повна нерухомість.

Складно тоді зрозуміти, що людина нічого не відчуває, і всі поведуться з тілом обережно, так ніби воно живе. А воно починає дуже швидко змінюватися. Хоч раніше виглядало як воскове, тепер починає насправді застигати. За п'ять хвилин тіло стає синьо-сірим і відчутно остигає: температура тіла спадає до температури довколишнього середовища. Відповідно до закону тяжіння, кров, яку серце вже не перекачує, стікає вниз: на плечах або боці з'являються темні плями. Ще тоді тіло надто м'яке, за кілька годин воно задерев'яніє. Потім уже складно зігнути руку чи випростати пальці.

Якщо хтось помирає довго і так і не може померти, я запалюю свічку, яку вкладаю в руку помираючого, і ми молимося літанією до покровителя доброї смерті – св. Йосипа. Читаємо також Коронку до Божого Милосердя. Ці молитви зазвичай допомагають душі відійти.

Навіть якби хтось сумнівався в існуванні Господа Бога та надприродної дійсності, то для мене процес помирання (а також те, що хтось кільканадцять хвилин тому був цілісною особою, яка шкодувала, молилася, тобто очевидно існувала і жила) не закінчує існування. Тепер, коли перестало битися серце, чи його більше не існує? Ось так просто? З інтервалом у кілька хвилин? Для мене факт припинення функціонування організму не є доказом того, що людина перестала існувати. Я завжди кажу пацієнтам, що треба пережити власну смерть – це становить перемогу душі над тілом.

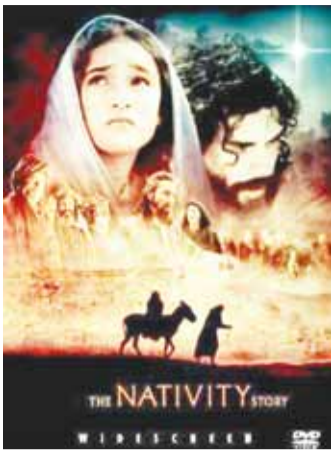
о. Ян КАЧКОВСЬКИЙ, DEON.pl

Автор – доктор моральної теології, біоетик, викладач Торунського університету, засновник і директор госпісу ім. св. Отця Піо.

Чи були пологи Діви Марії безболісними?

Питання: У фільмі «Божественне народження» показано пологи Діви Марії, яка страждає від болю так само, як будь-яка жінка. Але як це можливо, якщо Богородиця була дівою до, під час і після народження Ісуса? Діва Марія була вільна від первородного гріха, а, значить, вона повинна бути вільна від його наслідків – болісних пологів. Чому в Одкровенні Івана Богослова про Діву Марію написано, що вона «мала в утробі, і кричала від болю та мук народження»?

і суха земля, і радітиме степ, і зацвіте, мов троянда».

Відповідь: Безболісні пологи Діви Марії не є догмою віри, але це логічний наслідок догми про невинність Богородиці, що збереглася під час пологів. Церква вшановує Діву Марію як Приснодіву – народження Христа не порушило її дівочої цілісності, але освятило її.

Безболісні пологи Діви Марії не можуть бути наслідком свободи від первородного гріха. Адже Пресвята Богородиця дуже багато страждала у своєму житті, як і всі люди, позначені первородним гріхом. Таким чином, безболісні пологи – не наслідок догми про Непорочне Зачаття Марії, а наслідок догми про її невинність (також і під час пологів).

Гіпотеза про болючі пологи Діви Марії може бути пов'язана з апокрифічними євангеліями, згідно з якими, в момент пологів Діви Марії були присутні повитухи. Але це побічно спростовує євангеліст Лука, який стверджує, що сама Діва Марія «сповила і поклала в ясла» Дитятко Ісуса (Лк. 2,7).

Святий Єронім у трактаті «Проти Гельвідія» пише з цього приводу: «Не було ніяких повитух, ніяких бабок. Вона сама була матір'ю і повитухою. Слова з Євангелія від Луки заперечують примхи апокрифів».

Наведемо також думку святого Томи Аквінського, викладену в «Сумі теології» (частина 3, 35, 7): «Біль породилі викликаний розширенням шляхів, через які має вийти потомство. Але ми пояснили, що Христос вийшов з лона матері, не відкриваючи його, не розширюючи шляхів. Тому при її пологах не було болю і ніякого ушкодження, але найбільша радість, бо Богочоловік народжувався на світ, згідно з пророком Ісаєю (35,1): «Звеселиться пустеля

її нащадків, що зберігають заповіді Бога і мають свідчення Ісуса Христа» (Од. 12,17).

«І народила сина-мужа, що має пасти всі народи жезлом залізним», – йдеться в Апокаліпсисі, 12 глава, 5 вірш. Біблеїст Ігнасіо де ла Поттері пише: «Хто ж це дитя чоловічої статі, народжене жінкою?» (12, 5). Разом більшістю тлумачів богослов визнає, що йдеться про Месію, Ісуса – як підтвердження фрази з 2-го псалма, що описує драму Месії: «Ти їх жезлом залізним, розіб'єш їх, як посудину гончара».

Про яке ж народження йдеться? Тут говориться не про народження Месії, про яке розповідається в Євангеліях про дитинство Ісуса, а про народження, що сталося Великоднього ранку. У Новому Завіті воскресіння неодноразово описано як нове народження. Наприклад, в Діяннях Апостолів: «І ми благовістимо вам, що ту обітницю, дану батькам, Бог виконав нам, дітям їх, воскресивши Ісуса», – як і в другому псалмі: «Ти – Син Мій, Я сьогодні породив Тебе» (Ді. 13,32–33). Вірш із псалма, цитований у цьому уривку та в інших місцях Нового Завіту, застосовується до воскресіння Ісуса, як, наприклад, у Посланні до Євреїв (1,5): «Кому бо з ангелів Він коли мовив: «Син Мій єси, Я сьогодні породив тебе?».

І ще: «Я буду Йому за Отця, а Він буде Мені за Сина?». З цього ж псалма взято й опис «дитяти чоловічої статі» з Апокаліпсису. Таким чином, воскресіння – це момент, в який Ісус пробуджується до нового життя. Момент «народження» Христа у славі, початок Його життя у славі. Це про Нього говориться: «Дитина її була взята до Бога, і до престолу Його» (Од. 12, 5): тут описано небесне прославлення Христа, Його вознесіння. Цілком очевидно, що під народженням немовляти в книзі Одкровення мається на увазі не фізичне народження, а саме воскресіння й остаточна перемога Христа над силами зла. Тому муки народження, про які згадується у 12-й главі Апокаліпсису, не треба пов'язувати з фізичним народженням Ісуса у Вифлеємі. Йдеться про болісне народження нового Народу Божого через Хрест і Воскресіння.

«Католицький Оглядач»

«Католицький Оглядач»

«Католицький Оглядач»

«Католицький Оглядач»

Вітаємо ювілярів!

У грудні святкують ювілеї:

35-річчя священства – о. Григорій Собечко (25.12)
35-річчя священства – о. Василь Карабин (31.12)
25-річчя священства – о. Михайло Онацко (04.12)
25-річчя священства – о. Ярослав Рій (04.12)
15-річчя священства – о. Юрій Васьків (06.12)
5-річчя священства – о. Василь Урбанович (19.12)

55-річчя уродин – о. Ігор Цар (16.12)
50-річчя уродин – о. Степан Галай (24.12)
35-річчя уродин – о. Роман Рицар (22.12)
35-річчя уродин – о. Володимир Стефанишин (30.12)
30-річчя уродин – о. Микола Проців (19.12)

Не говоріть мені про ченців, які ніколи не сміються. Це смішно...

ОТЦІ-ПУСТЕЛЬНИКИ СМІЮТЬСЯ

«Очі мудрого – на голові у нього...» (Проп. 2, 14)

Настоятель монастиря, відвідавши отця Євлогія, насамперед привітав його з тим, що той гідно витримав трирічну обітницю мовчання. Потім він дозволив йому говорити, й отець Євлогій виголосив:

– Моє мовчання мало чого варте. Так, справді, немовлята кричать, мирські люди базикають, ченці мовчать, але святі – співають!

Молода людина, що недавно вступила до монастиря, побачила якось настоятеля, який, схилившись на порозі келії, чистив свої черевики.

– Отче, – здивувався він, – ти чистиш свої черевики?

– З тих пір, як я настоятель, я не можу чистити чужі, – відповів той.

Один із ченців якось повідав старцеві:

– Інколи мене терзають сумніви при думці про те, чим займався Ной у ковчезі, плаваючи по безбережному морю.

– Поза сумнівом, він вудив рибу.

– То-то й воно! А як він це робив, якщо у нього була лише одна пара черв'ячків?

Отець Ісая жив у крайній аскезі. Після його смерті один із братів запитав старця:

– Від чого він помер?

Той відповів:

– Я не знаю, від чого він помер, а ще менше – чому він жив.

Один старець сказав мудру сентенцію: «Найгірший момент для безбожника – це коли він відчуває себе сповненим вдячністю, але не знає, кому дякувати».

Блаженний Даниїл Скитський, який у юності довго сумнівався, куди податися – здобувати знання чи до Господа, подався в пустелю в день, коли почув із вуст знаменитого вченого Олександрійської школи таке міркування: «Від тепла тіла розширюються; ось чому влітку дні довші, ніж узимку».

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:

головний редактор:

о. Іван ГАЛІМУРКА,

літературний редактор Святослав СМУК,

більдредатор і технічний редактор:

Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:

площа св. Юра, 5, м. Львів,

Україна, 79000,

тел. (0322) 79-86-93;

тел. (032) 233-40-73;

e-mail: meta.ugcc@gmail.com

meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вчитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»

Тираж: 6500 примірників, Замовл. №

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266